

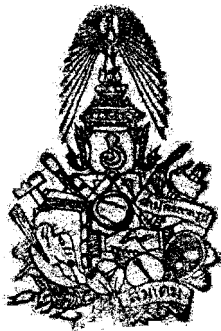
พ. ก. ๒๒

พระราชนิพนธ์

บทละคร เรื่อง

“พญาราชวงส์น”

—*—

พระราชทาน

สำนักข้าราชการสมาคม

วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๗

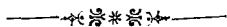
พระราชนิพนธ์

บทละครเรื่อง

“พญาราชวงศ์”

—*#*—

บทละครเรื่อง
“พญาราชวังสัน”

๑ เมื่อ หนึ่ง พญาราชวังสัน ถิ่น ถิ่น ถิ่น เป็น
ทหาร เลื่อง ชื่อ ภา ษา ใน แคว้น อาณา คุรี วิ ไซย
แต่ เดิม เป็น แขนง แผลก เพศ เข้า มา สู่ เขต ร์ ก รุง
ใหญ่ มี จิตร ์ สามี ภัก ธิ รัก ไทย น้ำ ใจ ซื่อ ตรง
จงรัก ฯ ๒ คำ ฯ

๑ แขนง ์ หรั ์
พวก ใจ สลัด ์ ห้าว เข็ม วิ เริ่ม ก่อ
การ หาญ ์ หัก ยก กอง ก้า บั น ์ ผัน ์ ภัก ์ ทร ์ หวัง
จัก ช่วง ์ ชิง มะ ละ ภา พระ ์ ผู้ ผ่าน ์ นคร ์ ไซย ์ คิล ์ ยี่
ภุมิ นทร์ ์ พิโรธ ์ หน้า ์ หนา จึง ์ ใช้ ์ วัง ์ สัน ์ เสนา ์ ปราย

โจร พาลา ฌัษพลัน เสนิมี่จิตรพิศवास รักนาฏ
 นิม้องบัวผัน แม่ได้ภิรมย์ชมกัน เพียงวัน
 หนึ่งแล้วจะโคลคลา ฯ ๒ คำ ฯ

๐ ภาว คิคแล้ว จึงพูดแก่นายขวัญ ผู้บุตร
 บุญธรรมเสนาหา บัดนี้พระปิ่นพลุษา ใช้~~ตัว~~บิดา
 ไปสงคราม สุกที่ จะขัดพระโองการ พระผู้
 ผ่านแวงแคว้นแดนสาม พ่อไชร์อาไลยฆางงาม
 จะต้องเวศร้างทราวมสวาค์ชม ลูกรักจะคิด
 กิจไหน จึงจะให้พ่อนี้ประสงค์สม แม่พ่อได้
 ชื่นจิตรชิตภิรมย์ แต่ครั้งเดียวก็จะก้มหน้าไป
 ตาย ช่วยพ่อทวยเถกในครานี้ ไม่แลเห็นที่
 จะมุ่งหมาย เห็นอยู่แต่ที่ลูกชาย ช่วยให้ชม
 โฉมฉายสักเวลา ฯ ๔ คำ ฯ

๐ บัดนั้น นายขวัญตอบคำร่ำว่า ขอ
 อย่ำวิตกเลยบิดา ลูกจะพานางมาในคืนนี้
 ข้ามีจดหมายถึงสายใจ * กำหนดไว้ทั้งมวลถนัด
 พอถึงเพลาราตรี จะรับขอกนารีจากเรือน
 ให้หล่นจากเท้าของพร้อมไว้ ชวนนางมาโดย
 ไว้เช่นเพื่อน คืบนี้ราตรีไม่มีเดือน คงได้
 เหมือนคังจิตร บิดาป้อง ฯ เจจ่า ๖ ฯ

๐ เมื่อนั้น ชุนพลสิ้นสลตหมตหมอง
 สรว่ม กอดลูกเลี้ยง เคียงประคอง นนี้ไม่มีสอง
 เหมือนลูกยา คิดการ รอบคอบ ซอยนั๊ก ใครไม่
 สู้ลูกรักของข้า ไปเถิดไปรับกัลยา ให้บิดา
 ได้ชมสมใจ ฯ ๔ คำ ฯ

๐ บัดนั้น นายขวัญระยอบหมอบไหว กราบ
 ลาบิดาคลาไคล ตามคำรับใช้ ฉับพลัน ฯ เชิด ๒ คำ ฯ

เป๊าะ เมื่อ นั้น ฝ่าย นิมอหงค์บัวผัน ครั้นได้
 เวลา สายัณห์ คิดถึงวัง สันเสณี นาย ขวัญไต้
 มี จกห้มาย บอกเล่า อูบาย ถ้วนถี่ ให้ลงไป
 สนวนมาลี แต่สองคนกับพี่มาไลย นาง จัก
 ตระเตรียมม เข้า ของ แก้ว แหวนเงินทอง ~~ของ~~ใส่
 จะไป คอย นาย ขวัญนั้นไซร์ จนกว่า จะได้มา
 รัย ๆ ๔ คำ ๆ

๐ ภา คิคแล้ว จึง เรียก ทาษี อีมา อีมี เป็น
 ลำดับ อีแจ่ม อีจันพลัน กำชัย ให้ห้ย หน้าต่าง
 ทัวไป ตัวกู อยู่ห้อง ของ จิตร หงุดหงิด อย่าง
 ไร มิรู้ได้ กู จะไป เดินเล่น เย็น ๆ ใจ กับพี่
 มาไลย ลำพัง ตน พวก เอ็ง อย่า เทียวพลุ่น พล่าน
 อลวน อลหม่าน สับ สน ไป นอนเสียบให้เจียบ เรียบ
 ทุกคน ใคร อึงอนุกูจะ เข็มยให้เจียนตาย ๆ เจรจา๖ คำ ๆ

๑ ครั้นเสร็จกำชับทาทา บัวผันก็ลยาโฉม
 ฉาย ชวนนาง พี่เลี้ยง เคียง ภาย ึ่ง
 ไปสวนมาลี ฯ เพลง ๒ คำ ฯ

๑ มาถึง ยั้งซึ่งย่านกลางสวนศรี สอง
 เฝียงเฝียง มอง จ้อง ทุที ไม่มีผู้ใดใกล้ชิด
 โฉมย้ง นางเขาว์เบาใจ สกิดนาง มาไลยคนสนิท
 ช่วย ออกไป มองให้ห้อง นิด นายขวัญมา สม คิต
 แล้ว หรีอ ยั้ง ฯ ๔ คำ ฯ

๑ บัดนั้น นางมาไลยเหลือว คุหน้าหลัง แล้ว
 พูคว่าฟ้าผี สีน่า ชัง กระจไ คล้ง งวยง หลง ผู้ชาย
 พญาราชวังสนั้นนี้ ก็แก่ จะคราว พ่อคราวแม่
 ของโฉมฉาย ที่หนุ่ม ๆ ชุ่ม ชวย สำรวย ภาย
 แม่บัวผันไม่หมาย มุ่งใจ รัก เสีย แรง เรา จะ หนึ
 ทิ้งที่ไซร้ จะ ู่ไป ตาม แหก คุแปลก หนัก ฤา

เทวอาชัฏณ์นำซัก จึงหลงรักมสละหม่นซนจริง ๆ
 แม่บัวผัน เชื้อพีที เกิดจำ คุณบิดามีแต่ ลูกผู้
 หดขึ่ง ท่านหวังได้ เขยไทยไว้ ฟัง ฟัง ได้ใช้ วัง
 ใช้เต็ม เป็นงานการ ๆ ๘ คำ ๆ

๐ เมื่อ นั้น บัวผัน จึงตอบ คำขาน ขอ เลี้ย ที
 อย่างที่ รำคาญ ใจ น่อง งุ่นง่าน ปาน ประไลย
 พญา ราช วัง สัน มา สู่ขอ เจ้า คุณ พ่อ จะ ดอง เลี้ย
 ให้ ได้ ร้อง ทวาดกราด เกี้ยว โกรธ เป็นไฟ ชับ
 วัง สัน ส่ง ไป ให้ พัน ภากร มี ใช้ ว่า พญา นั้น เลว
 ทราม ชาญ สนาม ชัน ชอ บรรภา คักกิต เขา ขอ
 แล้ว ไม่ ให้ สมใจ รัก ช่ม ชี ใจ น่อง นึก หนัก เต็ม ทน
 บัด นี้ ขาว ว่า ท้าว เธอ ตรัส ใช้ ไป ปราบ ใจ จัญไร
 นั้น อีก ทน แม่ น่อง ไม่ ได้ พบ กับ ชุนพล ทวง
 ภมล คง จะ แดก ใน คราว นี้ ๆ โอค ๘ คำ ๆ

๑ บัดนั้น มาโดยพลอยนางพงามารศรี • อะไร
 หล่อนช่าง อ่อนเสียวปานนี้ คิ้วพี่ย่าเล่นข้างเขี้ยวไร
 เช็ดหน้าตา เสียวลิแม่บัวฉนั้น เทียว นายขวัญเขา
 มา จะว่าได้ โน่น แม่ดู เหมือนชุ่ม อยู่พุ่มไม้
 พี่ยะไปเรียกมาหา นวลจันทร์ ว่า พลาททาง ย่อง
 กว๊ิบ ๆ กระซิบ เรียก นาม นายขวัญ มา เกิดพ่อ
 จำมา ด้วยกัน แม่บัวฉนั้น รอ พ่อ อยู่ นาน ๆ ๖ คำ ๆ

๑ บัดนั้น นายขวัญฟัง เรียก ล้ำเห็นยกขา นฉิน
 คอย ๆ โฉมยง นาง คราญ คิดว่าไม่เห็นการ แล้ว
 ครานี้ คิด จะ ย่องไป มอง ถึง เรือนใหญ่ ก็ พ่อ
 พี่ยะมาโดยมาถึงนี้ ไปก็ไปว่าไร อยู่ไม่ตี ขอ
 ให้พี่ยะเรียกนี้ มอหงค์มา ๆ เจรจา ๔ คำ ๆ

๑ บัดนั้น มาโดยเรียก นวลจันทร์ เสนหา นาย
 ขวัญ อยู่นี้ แล้ว นะ แก้วตา มา คอยพา หล่อนไป
 ทั้งใจ ย่อง ๆ ๒ คำ ๆ

๑ เมื่อ นั้น บัณฑิต นารี ไม่มี สอง ครอบห่อแก้ว
 แหวน เงิน ทอง วิว ย่อง ออก มา มี ซ้ำ ที พบ ประ
 ปราย ไลย กับ นาย ขวัญ ส่ง ห่อ ผ้า ปลิ้น ให้ พี่ แล้ว
 ชวน กัน วิว รล น นาย ขวัญ ภา คี ก็ นำ ไป ๑ เชิด ฉิ่ง
 ๔ คำ ๑

๑ มา ถึง ยัง ชั่ง เคหา กว้าง ใหญ่ เห็น พญา
 วัง สัน สรุ โกร ทราม ไวย ก็ เข้า ไป วัน ทา ๑ ๒ คำ ๑

๑ เมื่อ นั้น พญาราชวัง สัน ทร รษา " ต่อน รัย
 บัณฑิต กลยา ชวน มา นึ่ง เตียง เคียง กวย ขอบ
 ใจ เจ้า ขวัญ ลูก ยา ผู้ ไป พา มา ให้ ไต้ ตัง หมาย
 มี เลีย ที ที เลียง ลูก ชาย เป็น เพื่อน ตาย ไต้
 อา ไครย ไร่ วน ๑ ๔ คำ ๑

๑ บัด นั้น นาย ขวัญ กับ กราย ชน ทหาร ไต้
 เท้า เลียง ผม มา ก็ ซ้ำ นาน ต้อง ทำ การ ให้ สม

ที่การอุญ นี้ไม่ช้าบิศา ของหงลักษณ์ ทราบ
 ตระหนักคง โกรธพิโรธวุ่น น่า จะ ตาม ตึกมา
 ทำ ทารุณ ให้ เคือง ชุ่นฝ่าเท้าไม่เข้าที่ ผม จะ
 ออกไป นิ่ง อยู่ หน้าบ้าน คอย ระวัง เหตุการณ์ อัง มี
 ว่า พลงทาง กัม อัญชูลี ให้ที่ ชวนมาไลยไป
 คุ้มกัน ฯ ๖ คำ ฯ

๐ เมื่อ นั้น ชุนพล ปรีเปรม เกษมสันต์ สรวม
 กอควนิศา วิลาวรรณ เกี้ยว พันกอดไว้ โกล่ ซิต
 ฯ ๒ คำ ฯ

๐ ชาติร์ โฉมเฉลา นางเยาว์ เยี่ยม ยอด จอกจิตร
 พี่รักโฉม ตรูคูชีวิตร์ ขอ ซิต ชม เนียง เคียง
 นาง พี่ เป็น ทหาร ชาญศึก ท่อง เทียว ทเล ลึก
 ใหญ่ กว้าง หลึง อิน หมั้น พันอิน สำอาง ไม่เห็น
 ร่าง เท้า ทน กัลยา ถึง งาม ไอยสูง งาม แก้ม แยม

ยม จะงามพร้อมพร้อมสรรพ นน สุกหา ฟัง
 จะพบบัวผันขวัญตา งามทั่วกายาไม่มีทรา
 ทั่วพิ้นมีบุญล้น จึงได้ชิตนฤมลยอดสาม ขอ
 แต่ให้ไ้ไ้โลมโฉมงาม จะเป็นสุขทุกยาม
 นาทิ ฯ ๘ คำ ฯ

๐ เจ้าคุณ ไฉนไม่การุญน้องนี้ ทั่ว
 น้องเป็นพรหมจารี ไฉนจะไม่มี ความอาย
 กระไรเลย เจ้าขาพอมาถึง ก็จะต้องไป กอด
 เล่นง่าย ๆ นี้แหละ เป็นหญิงหย่อนกำลัง กาย
 ถูกผู้ชายข่มขืนตัวเอง น้องรู้แล้วเจ้าขาว่า
 ทหาร มีกรุณาเข้าคึกนี้ว่า เก่ง นี้้อง
 เป็นสตรีที่ ยำเกรง ไยข่มเหงน้องได้ไม่เมตตา
 ฯ ๖ คำ ฯ

๐ ใต้โลม ยอดมิ่ง เจ้างามยิ่งกว่า นางในเวหา
 เสียดแรงพิ้นรักวนิดา บัวผันขวัญฟ้าไม่เต็ม

ใจ คิ้วพี่เป็น แขนกแปลกเพศ จะวิเศษเหมือน
 ไทย ที่ไหนได้ ผิวก็ไม่ผุค่องเป็นของโย ไม่
 สู้ชาวศรีวิไชย เริงงาม เชื้อเถิกใจพี่นี้แล
 ไม่แพ้ผู้ใดในแดนสาม จิตรตรงจงรักนงราม
 ทุกโมงทุกยามไม่รู้วาย แม้ว่านวลโยไม่ปลง
 จิตร ให้ภริมย์ชมชิตเช่นหมาย พี่ก็หมกอาลัย
 ในร่างกาย จะขอตายไม่อยู่ตู่หน้าใคร ๆ ๘ คำ ๆ

๑๐ ร่ำ ทูลหัว นื่องยั่ว เล่นหน้อยก็โกรธได้ แม่
 นื่องไม่สมัครรักไซ้ เหตุไฉนจะวิ่งตามมา
 นี้ฤามีใช่ความรัก จึงสู้หักใจร้างห่างเคหา
 จนสิ้นเกรงใจบิดา ไม่กลัวชายหน้าประชาชน
 มิใช่หนองมองดูแต่รูปทรง มิใช่หลงรักเกียรติ
 กุลาพล เพราะแลเห็นเข้าไปในกระมล ว่า
 ประเสริฐเลิศคนในแดนไทย ถึงคนอื่นรูปร่าง
 ลำอางเอี่ยม มีตระกูลยิ่งเยี่ยมถึงไหน ๆ

ทั้ง เขตวังแก้วนั้น แทน กรุง ศรีวิไชย ไม่รักใจ จอก
เท่า เจ้าคุณ เลข ๗ ๘ คำ ๗

๑ เมื่อ นั้น . วงสน พง นางช่าง เฉลย ตระ
กอง กอด โถม งาม ทราม เศษ นื่อง เอ๋ย ชื่น จิตร
ไม่รู้ งาม พี่ จะ ถนอม กล่อม เกด ฝั่ง บำรุง เลียง
มิให้ ชัด ขวาง พี่ อยากร กอด ยอด มิ่ง ไม่ ทิ้ง วาง
ไม่ ขอ ห่าง เห็น รัก สัก เวลา ว่า พลา ง ทาง แอบ
แนบ สนิท จุม พิศ หอม รื่น ชื่น นาสา ลม ร้า เพย
เผย กลิ่น สุมาลา มา กลัว กลิ่น วนิดา ยา ใจ
เรื่อย ๆ ภูม ริน บิน ว่อน เกด ลอก เกสร ขั้ว ทอง
ผ่องใส รื่น ๆ ราค สุก ญ์ ปน ไป สอง ใจ จ่อ จิตร
สนิท นอน ๗ ตระ ๘ คำ ๗

๑ มา จะ กล่าว บท ไป ถึง หมื่น ศรี สิทธิ การ
ชาญ สุมร เป็น ทหาร ชำ นาน ญ ญ รงค์ รอน ไม่

ย่อ หย่อน พง จิตร วิก ประจัน บัดนี้ จิตร พล่าน
 งาน แล่น เคือง แค้น ออกยารา ชวงส์ ควร ฤา
 ไม่เห็นใจกัน เลือก ตั้ง นายขวัญ ให้ เป็น นาย
 เมื่อมีข่าว ราว เรื่อง สลัก มา คิดว่า จะ ได้ สม
 หมาย คงได้ เป็น ที่ สอง รอง ตัว นาย กลับ กลาย
 เป็น ชี ซ้ำ หน้า ชักใจ ก็ แล้ว พญา มลาญ ตัว ญ
 จะ แก่ แค้น ให้ จง ได้ ว่า พलग ทาง วิบ คลา ไคล
 ไป ยัง นาย ไชติ ค์ คิต ๗ เชิต ๑๐ คำ ๗

๐ ครั้น ถึง จึง ชน ไป พบ ประจบ ประแจง แสรวง
 สนิท เพื่อน เหย เรา เคย ชอบ ชิต ร่วม จิตร วิก
 ไคร่ กัน มา บัดนี้ มา ไลย เมีย ญ ล่วง รั เหตุ
 แล้ว ก็ บอก ซ้ำ นวล นาง บัว ฝัน กล้วยา ตาม
 พญา วัง สัน หนี ไป เสีย แรงแม้ รั เป็น หนัก หนา
 นาง บัว ชั่ว ซ้ำ ไม่ รั ไคร่ สู้ ตาม แหก แผล อก ซา ติ
 กัน ไชร์ ญ มา บอก มิ่ง ให้ รั การณ์ ๗ เจร ๖ คำ ๗

๑ บัดนั้น นายโชติโกรธใหญ่ตั้งไฟเผาฉนวน ครอบ
 ฉาโฉมของนางคราญ รักย้ายเที่ยวฉนวนยิ่งกว่ากุ
 ลุกผู้มีตระกูลพูนยศ ช่างชั่วช้าสาหัสหน้า
 ออกลูก ให้ย้ายทำปล้ำเล่นไม่เอ็นดู อ้ายชาติ
 คุมชาติหมาหน้าอัปรี เพื่อนเอ๋ยเคยช่วยกัน
 คัดการ ช่วยคิดอ่านแก้แค้นให้ป่นปี้ ชะอ้าย
 มลายสู่วัตถิ ในคราวนี้ก็จะทำให้หน้าใจ ๆ ๖ คำ ๆ

๒ บัดนั้น หมื่นศรีแสรังว่าสาไทย - พญา
 ราชวงษ์นั้นไซ้ ภูวนัยท่านตั้งเป็นแม่ทัพ
 เขาเลือกก็เป็นยกบัตร์ ให้จัดสิ่งของสำรอง
 สรรพ ก็ต้องยินยอม น้อมคำนับ จะมากลับ
 คิดร้ายอย่าหมายมอง ๆ ๔ คำ ๆ

๓ บัดนั้น นายโชติหันหุนหุนซ้อง เสีย
 แรงรักกันฉันพี่น้อง ไม่ปรองดองร่วมคิด
 สักนึกเที่ยว เห็นแก่อ้ายแขกแปลกชาติ ร้าย

ภาจทารุณคุณเฉียว คราวนี้ตัวข้า สุก ขาเยียว
 มิรู้ที จะ เหลียวไป พึ่งใคร ๆ คำ ๆ

๑๑ บัดนั้น หมื่นศรีหัวเราะเยาะให้ ชือเฮอ
 เกลตเราไม่เข้าใจ กูไซร์ พุกเล่น กลัษ เห็นจริง
 ใ้อ์ ไ้อ์เฮอเจ้า เกลตเฮย ไม่เคยเลย ปฤกษา
 แล้วข้าหนึ่ง มิ่งฤาคิดว่า ข้า จะทิ้ง อย่าเลย
 อย่ากริ่งใจกัน กูนี้ก็เกลียดหน้าหน้า อ้ายพญา
 มลายวมสัน มินั้นยกย่อง พวกพ้อง มินั้น ปลัด
 ขวัญเขินแก้ว แหวตา กูสิ เช่นทหาร ชาญคึก
 พญาแซก สีม นึกถึง ข้า กูไม่ เป็นสื่อ ชัก ลัก พา
 ท่านพญา จึงไม่ไยดี กูจะ บอก อูบายให้ มิ่ง พัง
 พงไป ยัง บิดา นาง โนมศรี บอกข่าว ราว เรื่อง
 บุตรี คุที จะทำ ประการใด ๆ คำ ๆ

๑๒ บัดนั้น นายโชติเห็นเหมาะหัวเราะใหญ่
 เฮอ ๆ เกลตว่า ข้าชอบใจ มาเถิด มาไปด้วยกัน

หว่า กุสำคัญคิดว่าไฟไหม้ เช่นอย่างไรไม่ตอบ
 อ้ายจัญไร ใครผู้ร้ายที่ไหนไม่เห็นมี ฯ เจรจา
 ๘ คำ ฯ

๑ บัดนั้น นายโชติ สอภตอบท่านพระศรี ใต้
 เท้าไม่รู้ สุมประทีป อ้ายโจรใหญ่ใต้ที่เล่นเสียงอม
 นำ เคืองจริง ๆ มันชิงแก้ว ลักคอกไม้ไปแล้ว
 คมเล่นหอม โคหายควาย แหกคอกล้อม • ชะโมย
 ค้อมคอกจ้วง ล้วงวัง ฯ ๔ คำ ฯ

๑ บัดนั้น พระศรี ฟังแสนแค้นคั่ง ตอบไป
 คุ้มเสียง อันคัง นี้ อ้ายข่า มา คลัง อะไร ก็น
 คุกมา เรียกบ้าน ทลาย กุหมาย ว่าใครที่ไหน นั้น
 ที่แท้ เจ้า ขเมมา มา ล้อ ก็น กุไม่เห็น ชัน จนนิค
 เดียว วิวไปไว ๆ เถิด อ้ายโชติ อย่างวน กุให้

โอรธ ภาต เกรียว ราวกับเพื่อนเล่นของ มิ่ง
เจียว จะต้องถูกตีเขี้ยวไปเดี๋ยวนี้ ฯ ๖ คำ ฯ

๐ บัดนี้ นายโชติ ตอบว่า เออ ฟาฬี ผม
มาบอกคุณพ่อ แต่ตี ๆ กลับ จะตี จะรัน ตะบันไป
ที่อ้าย แยก แผลก ซาคี บังอาจหัวว กอด ลกสาว
คุณพ่อ ก็ทนได้ นี่แต่ง ตก ยก ให้กิน เมื่อไร
ทำไมไม่เชิญผม มากินเลี้ยง ฯ ๔ คำ ฯ

๐ บัดนี้ พระศรี กระทบบาท ตวาดดู เปรี๊ยง
อย่ามา ทำ จอง หอง มอญ เมียง ส่ง สำเนียง เมมา
มายให้ อาย คน แม่บัวฉนั้น ก็ไม่ยอมให้ ไม่
เข้าใจ จะ บอก ซ้ำ อีกหน ถ้าแม่ มิ่ง ชน อึ้ง อลวน
จะ ถูกตี ปีนไม้ พันเลย ฯ ๔ คำ ฯ

๐ บัดนี้ นายโชติ ตอบว่า นิจจา เอ๊ย ท่าน
พระศรี นี่ช่าง กระทบไร เลย ดีแต่ เพี้ยไม่ พัง
กระทบ ความ ผมขอ บอก อีกครั้ง พังเถิด บัดนี้

เกิดเหตุร้าย หยาบ หยาม ขอ คุณพ่อ จง เรียก
บุตรงาม มาใต้ตามคูที่ตีกระมัง ฯ ๔ คำ ฯ

๐ บัดนี้ ท่านพระ ตระหนก ออก ดั่ง เอล
บัวผัน อยู่นิ่งไม่อินัง แล้วย้ายสังเองไปบอกแก่
อิฉัน . กระซอก ปลุกให้ลุกขึ้นไว ๆ ให้รีบไป
ตาม ตัวแม่บัวผัน อ๊ะ อย่า เลยกเองไป เรียกมัน
ว่า พलग ผลุนผลันเข้า เรือนใน ฯ ๔ คำ ฯ

๐ บัดนี้ หมื่นศรี แสหนกลคนสาโดย จึง
กระซิบพูดกับ นาย โสติไป ไม่ช้า จะได้คุณ
ตัวกู ต้องทำไม่รู้เห็น จึง จะเล่นวังสันไต่เต้มีที่
กูจะต้อง ขอลา หลีก ลี้ ทำที่ เบ้น พวก ท่านแม่ทัพ
ถ้าแม่ฝ่าย เขา พลัง พลาด กู จะหาโอกาส คอยลับ
ถ้าแม่ฝ่าย เรา ค่อย จะ ย่อย ยับ กู จะ ช่วย ระวัง
ภัย พาล พุด พलग ทาง มองเข้าไป เห็น จุดไฟ

จุดไฟขึ้นในบ้าน ถ้าขึ้นอยู่ต่อไปไม่ได้การ จึง
ย่อง ออกจากลานบ้านไป ฯ ๘ คำ ฯ

๑ ฝ่าย พวกทนายท่านพระศรี อัง มี อลหม่าน
พล่านใหญ่ บ้าง วิ่งหาไม้หาไฟ เข้า นอก ออก
ในซุลมุล บ้าง คั่นในห้อง มองหา บ้าง มุด วิ่ง
ว่าเข้าใต้ถุน อ้าย ลัง เสียง ดัง เรียก อ้าย บัญ
อี่หูน ร้อง เรียก อี่ห้อย โวย ท่านพระ วิ่งลง ไป สวณ
คุณหญิง คร่ำ ครวญ หวล โหย ท่านพระ โดห้ อ้าย
ทอง ร้อง โอย อ้าย ตี คีตกว่า อะ โมย จั้ม มัด ท่าน
พระ ร้อง เรียก หา นาง มา ไลย นี่ ไป ไหน กู เห็น
อยู่ หรัต ๆ ซัก ทายี ไม่มี ใคร รู้ ซัก สาร พัก
ซุลมุน วุ่น ไป ฯ เจรจา ๘ คำ ฯ

๑ บัด นั้น พระศรี กระทบ ลม หม่น ใหม่ บัว ผัน
ทราวม สงวน หวล โย คั่นคว่า เท่าใด ไม่ พย ตัว
กู เอา เถิด ท่าน ยาย นำ ชาย หน้า มัน บอก ซ้ำ

ว่าไม่อยาก จะมีผิว เราก็พา ซ้อ เหลือ เชื้อ อีบัว
 มั่น มุค หัว หินไปไม่มี อยา นี้ จะทำ อย่างไร ก็
 ไม่รู้ อีประยค อคสุ เพื่อนทั้งหลาย ปล่อยให้
 ลูกหินไปไต้ง่าย ตาย ตามผู้ชายไหนไปไม่
 รู้เลย . ๖ คำ . ๖

๑ บัดนั้น นายโชติ นบ นอบ ตอบ เฉลย อัน
 แม่บัวฉันทาม ทราม เซย ไม่ควรเลย จะ ประพฤติ
 ให้ซัดใจ ผมคิดถึง การุญของคุณ พ่อ ผมจะ
 ขอ อาสาพาไปไต้ ผมรู้้อยผู้ ลัก นั้นคือใคร
 ขอ เชิญคุณ พ่อไปในฉับพลัน . ๔ คำ . ๖

๑ บัดนั้น พระศรี จึง พุดกับเมีย ขวัญ ท่าน
 ยาย คอย ครู่เดียวไต้ เห็นกัน ฉันทจะลาก บัวฉันท
 กลับมา ว่า พलग ทาง เห็นย กระทบ แนน เคื่อง
 แค้น ร้อง เรียบ ข่าว ข่า เขี่ยหา พलग ถูค ติด มีอ
 มา อ้าย พวก มึง อย่าข่า มัว ร่าไร เจ้าโชติ เขี่ย

พ่อเคยแต่ทุ่ค่า ขอโทษทีเถิด จำอย่าสงสัย
 ถ้าแม่พ่อคิดตามพบทราบไว จะยกให้
 คู่ครอง ปรองคองกัน พุดพลาญ่างเยื้องจรล
 เรียก อ้ายสัง อ้ายตีตัวกัน อ้ายบุญ อ้ายทองพลอง
 ครบครัน จรจรลเต้าตามนายโชติไป ๆ เชิด
 ๘ คำ ฯ

๐ บัดนั้น นายขวัญผู้มีชญาไครย คอยดู
 การณ์ที่รำนหน้าบรรได เห็นคนถือคอบไฟมามาก
 มาย จึงออกไปยืนขวางกลางถนน แกล้งพูด
 เอ๊ะ คนหลากหลาย เออ ออฎาจะเป็นผู้ร้าย
 มาปล้นบ้านเรือนนายกูกระมัง เฮ้ย อ้ายสุก
 อ้ายสา ออกมานี้ อ้ายมุลตัวทีและ อ้ายหวัง
 อารุติดมือมาอย่า รอรัง เล่นกับมันสักตั้ง
 เถิดเป็นไร ๆ ๖ คำ ฯ

๐ บัดนี้ หมื่นศรี แอบคอบอยู่ใกล้ ๆ • จึงวิ่ง
 มา ทำท่า ตกใจ ช่วย ต้อนข่าวไพร่เป็นโกลา
 แสร้ง กล่าว ว่า คุณ ปลัดขวัญ เราไม่ต้องกลัวมัน
 อ้าย ซาติข้า อ้าย พวก เหล่า ร้าย พาลา ฉันรับ
 อาสา ปราย มัน ว่า พลาด ทาง ชัก ตายขาว
 ทำท่า เข้ม หัว แขง ชัน ร้องไป ว่า เชี่ย อ้าย สามัญ
 มึงไม่เกรง วัง สัน เสนี นาย กุ ขน ซ้อ ฎาคักก
 ทำน หนี สำนัก อยู่ นี้ เชี่ย มาลี หวา ไคร กล่า ตี กู
 จะ พน เบน ผี เสี่ย ทุกคน ๑ ๘ คำ ๑

๐ บัดนี้ นายโชติ เข้าใจไม่ฉงน ภูทิ
 หมื่นศรี แสร้ง กล แยกขยล อูบายให้รู้ จึง บอก
 พระศรี อรรคราช บ่านนี้ แหะ นางนาฏมาอยู่ บั้วฉน
 กับ พญา มลายู ลอบ เล่น เบิน ซัก คุกรอง ๑ ๔ คำ ๑

๐ บัดนี้ พระศรี อรรคราช ทวาด ก้อง เชี่ย
 อ้าย พวก ทนาย กาย กอง จอง หอง ไม้ ภู จัก

ขุนนาง ก็นั่งรอครุฑราช เป็นอำนาจจอม
 ธรณี กว้าง เป็นพ่อ อีบัว ตัว สำอาง นาย มิ่ง
 พา นาง ลกมา บังอาจ ปราศจาก ความ กลัว
 ชาติ ชั่ว ลัก ลุก กูซึ่งหน้า ไม่เกรง กำหนด กฎชา
 ละเมียด พระ อาญา ภูมินทร์ อ้าย แหก ยิ่ง ยวด
 อดดี กลอก กลับ อีปรีไม่มีคิด มันจะ ลัก ลุก
 ซ้ำ มา แกรง กิน กูอยากตีให้ตื่น สิ้นชีวิ ๖ ๘ คำ ๖

๐ บัดนั้น นายขวัญตอบถ้อยพระศรี ไต่เท้า
 พุดโฉนไต่ฉนี้ กระไรเลยไม่มีความเกรงใจ
 ชื่นว่าเจ้าคุณบิดา เป็นพญาทหารผู้ใหญ่ เชี่ยว
 ชาญ ชลยุทธ ภูมิไกร ทิวแดน ศรีวิไชยไม่มีหัน
 ไต่เท้าก็เป็นผู้ใหญ่ โฉนทำไทโสไมหัน เมื่อ
 มีความ ถ้อยค้อย พุดกัน จะตุตันไปโยไม่เข้า
 การ ๖ ๖ คำ ๖

๐ บัดนั้น พระศรีชัคใจคังไฟผลาญ คุ้
 หนุ่มน้อยน้ำใจพาล เข็มหาญสอนผู้ใหญ่ไม่
 เจียมตน อันว่าเจ้าแขกแปลกเพศ มิใช่ผู้
 วิเศษล่องเวหน พญาแขกก็คนภูก็คน ใคร
 จะเป็นเขี้ยบนมालองดู หน้าดำ มีหน้าซำใจคด
 ทำกูอัประยศออกสู ทำเสน่ห้เล่ห้ลวง ลุกกู โฉมตรู
 จึงตามมันมา ๆ เกรจา ๖ คำ

๐ เมื่อนั้น ฝ่ายพญาวังสันกลั่นเกล้า ได้ยิน
 อึ้งจึงเดินออกมาก ร้องว่าเจ้าขวัญนั้นอะไร ใคร
 มาวิวาทขาดทลง มายุงหน้าบ้านเราไหน เจ้า
 เอ๋ยกระไรเลยไม่เกรงใจ วิวไล่เสียดิกลูกรัก
 ๆ ๔ คำ ๆ

๐ บัดนั้น พระศรีพิโรธโกรธหนัก ชะพญา
 มลายูเจ้า ชู ยักษ์ ราว กับ ทศภักตร์ ลักสีดา

ขอคดีอย่างไร อ้ายใจหายบิง ไล่ลายละล้ง ลูก
 ซ้ำ มิ่ง แส่นกำเวียบ อหังการ ทำหัก หน้าหน้า
 เล่นอย่างไร - ถ้าบ้านเมือง มีชื่อ มีแป คงไม่
 ทำอ้าย แก่ เช่นนี้ไค มาลงมือ กันที่บัคนี้ไซ้
 เป็นไร เป็นไปในครั้งนี้ ๆ ๖ คำ ๆ

๐ เมื่อนั้น ขุนพล ตอบ ถ้อย พระศรี ตัวท่าน
 เป็นอำมาตย์ มนตรี อายุ ก็มีพอ ตน ควร ฤ
 มา ชวน เกะกะ พาลพระต้อยที่ กลาง ถนน มี
 เหตุ ชุ่น ช้อง หมอง กระทบล ควร จะ หลล ภูวคต ทรง
 วิจิ ทำไมไม่ ถวาย ฎีกา กราบ หลล กล่าวหา ผู้
 ผิด อนิจจา ผู้ใหญ่ ไม่คิด รอย คอย สักนิท จึง
 ควร การ ๆ ๖ คำ ๆ

๐ บัดนั้น พระศรี ตอบ คำ ขุนทหาร จะ มา
 ไชลือโย อ้ายใจ พาล ซาติ แหก สันตาน กาวี บัวผัน

ถูกขู่ที่ไหน ทำไมไม่ออกมาที่นี่ ไม่มา
 ในเคียงฉวี ตัวที่ มารศรี ซ่อนหน้า อยู่ว่าไร เชิญ
 นางโฉมเฉลา เขาวภา ออกมาหาบิดาหน่อย
 ไม่ได้ เพื่อบิดา เห็นหน้า นวลใย จะร้องไห้รัก
 ใตลาลาวรรณ แต่ท้าวรณจักรียกยี้ ยังต้องง้อ
 บุตรี ขอทำขวัญ มาเถิด หนา มาหาบิดาพลัน
 ะสมโภชแจ่ม จันทร ด้วยไม้เรียวฯ ๘ คำฯ

๐ เมื่อนั้น วังสัน เคียง ชุ่น คนเดียว ร้องว่า
 ษะ พระศรี ภาระนี้ เจียว ประเที้ยว จะเกิด เคียง กัน
 ะ พุดโดย ตีไม่ได้ ฤา โฉนทำคูกือ โมหัน เห็น
 ่า แก่แล้วนี้ไม่มี ฟัน หัวนี้ ก็หงอก เป็น คอกเสลา
 ัวเรา เจ้า นาย ท่านชอุบเลี้ยง ให้คู่ เคียง ยศ เขียม
 ียมเขา เราสู้ ขอโฉม ยงหนง เขาว์ ท่านพระ
 เมาแล้วทำไม ปรานี มิใช่ว่า เรา นี้ เป็น คน ชั่ว จึง

ไม่ควร เป็นผู้ มารศรี ยศถา บรรพาศักดิ์ ก็มี ชั่ว
 ก็เราก็ตีเป็นถึงพญา จะเถียงกันต่อไปไม่เป็น
 เรื่อง พระจอมเมือง จะทรงพิโรธซ้ำ พระองค์
 ทรงใช้ตำรวจมา ให้หาเราไป ในวังจันทร์
 ฯ ๑๐ คำ ฯ

๐ บัดนั้น พระศรีเคือง ชุ่นหุนหัน เมื่อ มิ่ง
 จะไป เผ่า พระ ทรงธรรม กูก็เหมือนกัน จะเข้าไป
 มิ่ง จะไป พ้อง กูวดี ปากกูก็มีพอพูดได้ ว่าแล้ว
 ร้องเรียก ข้าไท กลับไป ผลัดผ้าเข้าวัง ฯ ๔ คำ ฯ

๐ เมื่อนั้น ชุนพล ยุทธการ กำลัง ชลิ่ง เห็น
 พระศรี ไกรธ ชิ่ง ตัง ตัง จะรอรัง อยู่ ไชว ไม่เป็น
 การ จึงชวน นาย ขวัญ คั่วตี กับ หมื่นศรี ยกรบัตร์
 ใจหาญ รีบเข้าไป เผ่า กูบาล ที่สถานวังงาม
 สยามจันทร์ ฯ เช็ด ๔ คำ ฯ

๐ เมื่อนั้น สมเด็จพระวิกรมวังสรวรค์ ประทับ
 อยู่ในท้องพระโรงคัล แนนันต์อำมาตย์ มนตรี
 ฤกษ์ กิจการ งานทัพ คิค จับใจว่าท่อง นทีศรี
 หลือบ เห็นวังสัน เสนี เข้า มาสู่ที่พระโรงไชย
 ก้าว เรอ ยิน คี เป็นหนักหนา มีราชัญญา ปราไสย
 แน่ พ่อเขย เป็นอย่างไร เรือแพ เตรียมไว้ เสรีจ

กฤษ ๖ คำ ๆ

๐ เมื่อนั้น วังสัน ทอบ กระแส รับ ลัง กำปั่น
 ละ พล มีกำลัง พร้อม พรัง อยู่ แล้ว เตรียม มยก
 เอย รอ พระราชโองการ แห่ง พระภูบาล โลกคิลก
 มือ ไปรค แล้วไซ้ จะ ไต่ ยก ไม่ เวียนหวก มุ่งตรง

มุกุไทย ๔ คำ ๆ

๐ เมื่อนั้น พระจอมเมืองเรืองฤทธิ์อภัย จึง
 รัลว่า สลัด จัญไร ไต่ ใจ กำเรียบพาลา เทียว

กวนพ่อค้า พาณิช ปล้นไต่ดั่งจิตร ปรารถนา หลอ
 รามผู้รักษามะละกา บอกมาว่าเหลือปราบปราม
 ญุไม่เห็นใครจะสามารรถ องอาจปราบโจรให้เข็
 ขาม ทั่วเจ้าผู้เคียวภานาม เป็นที่ครันคร้าม
 ทั่วไป ถ้าขึ้นวังรอไว้ช้า อ้ายพวกพาลา
 จะเล่นใหญ่ อันพวกมลายูเจ้ารู้ใจ ความคิด
 คงได้ชันทัน เจ้าจงรีบยกไปปราบ กำหราบอ้าย
 สลัดแข็งขัน ให้ขึ้นชื่อชาวไทยใจฉกรรจ์ ให้
 แหกมันหยันหยอไม่รอดฤทธิ ฯ ๑๐ คำ ฯ

๐ บัดนี้ ฝ่ายพระศรี อรรคราชปลาทจิตร
 แต่ก่อนๆ มา เฝ้า ขพิตร นริศร์ เคย ครัสท์ทักทาย
 ครานี้มีเรื่องมาทูล พ้อง น่าจะไม่ได้ ร้อง สมุ
 หมาย จำ จะ ลอง คุระแบบ แยกกาย คิดพลาง
 ถวาย อัญชลี ทูลว่า ขอเดชะ ผ่านเฝ้า ปกเกล้า

ข้าบาททศศรี ข้าพระบาททุกข์ พัน พันทวี เหลือ
ที่จะ งดอดทน ๖ คำ ๖

๑๐ เมื่อนั้น พระจอมภพ ลข โลก ทุก แห่ง หน
ตรัส ว่า เออ อ้อ คือ ชอบกล พง แจ้ง ยุบล ให้ ภู พัง
ใคร เล่า ทำ เจ้า ให้ เจ็บ แค่นั ใคร ทำ เจ้า แน่น
ทรวง คลั่ง ดู หน้าตา ผม เจ้า เจ้า รุง รัง รัย ร้อน
เข้า รัง มา ครัง นี้ ฤว่า ใคร ไป แดลง แจ้ง ชาว
คือ งราว ข้าย ไจร สลั ทผี เจ้า จะ มา อาสา ต่อ ดี ฤ
มี เหตุ อื่น ก็ ว่า มา ๖ คำ ๖

๑๑ บัดนั้น พระศรี ทูล ว่า พระเจ้า ข้า ข้า
พระบาท ไม่ พัน พระอาญา ไทษา มาก ล้น เป็น พัน
ไป อัน เรือง จะ ขอ อาสา ปราย ไจร พาลา
หา มิ ได้ ข้า พระบาท คับ แค่น แน่น ใจ เพราะ
ขุนนาง ผู้ ใหญ่ ได้ รัง แก พญา ราชวัง สัน นั้น บัง อาจ

ทำข้าบาท เจ็บ แสบ แทะบ ล้ม แม่ ทำเสน่ห์ ลวง ล้อ
 วอแว จน บัวผัน วิ่ง แร่ ตามไป ทำ แก่ ข้าบาท
 เช่น นี้ สุก ที่ จะ ออก ทน ได้ พญา นั้น เหลิง ละเลิง
 ใจ ภาวนัย จง ทรง พระ เมตตา ฯ ๘ คำ ฯ

๐ เมื่อ นั้น จอม ภัย ตรี ตรัส ว่า อย่างไร หวา
 ตาม ที่ พระ ศรี กล่าว โทษ มา เจ้า วิ่ง สัน จะ ว่า
 อย่างไร . เขา หา ว่า เจ้า ทำ เสน่ห์ ใช้ เล่ห์ ลวง
 ลุก เขา ไป ได้ เจ้า ใช้ หยุ กยา ขนาน ไต . จึง ผูก
 พันธ ใจ ให้ นาง รัก ฯ ๔ คำ ฯ

๐ เมื่อ นั้น วิ่ง สัน ทูล ตอบ พระ ทรง คัก ก็ อัน
 บัวผัน โฉม ยง นาง ลักษณ ใต้ สัม ครัก กัน มา ชำ นาน
 ข้า บาท ก็ ไต่ ไป สู่ ขอ ท่าน พระ พ่อ บ้า เลือด แทะ
 เทือก พล่าน ไล่ ข้า บาท ลง จาก เรือน ซาน ประ หัน
 เบน เคียร ฉาน ที่ เลว ทราม ไล่ ตาม ตุ ก่า ว่า ต่าง ๆ

เป็นแขกผี สาง อีสลาม ข้าพระบาท ชักใจทิ้งไฟ
 วาม แต่สู้ห้ามหักใจไว้ได้ที เพราะเห็นว่า
 พระศรี อรรคราช เป็นอำมาตย์และ ข้าบพทรี
 แต่ความรักใคร่มิตรผู้บุตรี เหลือที่จะหัก รัก ลง
 เมื่อขอ ท่านพ่อไม่ยอมให้ จึงจำ ลัก สายใจผู้
 ประสงค์ โดยความเต็มใจแห่ง อนงค์ ขอ
 พระองค์ จึงได้ทรง เมตตา ฯ เจริญ ๑๐ คำ ฯ

๑ • เมื่อนั้น พระวิกรม สหราชอาณาจักร ตรัสว่า
 ถ้าฉันนั้น อ้ายพญา จง ชมา พระศรี มีอายุ ฝ่าย
 พระศรี ก็อย่าถือถือโทษ อย่าทำโกรธ หุ่น หันตัน
 กุ อ้ายพญา วังสัน มุทลุ จะใส่ ตรู ก็ไม่มีคน
 จะใช้ อันเขา หญิง ชาย สม สอง ร่วม ห้อง กัน
 ได้ใหม่ ๆ แม้จะ พราก จากกัน เสีย นั้นไซ้ร้ จะมี

ผลอย่างไร ก็ไม่รู้ มีใช้ว่าวังสนั่นนั้น เลวทราม
จะคู่เคียงนางงาม ก็ควรอยู่ ถ้าแม่เจ้ารักใคร่
นางโฉมตรู ก็ควรให้เป็นคู่ครอง กัน ๆ ๘ คำ ๆ

๑ บัดนั้น พระศรี ทูลตอบ พระทรงชรรค์ อัน
ชายชาติแซกแปลกเพศกัน บัดนั้นไม่ควรไปหลง
รัก อันลูกข้าบาท หลงเล่ห์ ต้อง ยาเสน่ห์ จึง
สมัคร ชายชาวศรีวิไชย มากนัก นางไม่พิก
ยินยอมพร้อมใจ ขอประทานบุตรของข้า ค็น
ไปเคหา จึงได้ ข้าจะหา น้ามนต์ และ ยาไทย
แก้ไขให้คลาย หายพะวง แซกหาษาแซกแปลก
ชาติ มา ลอยวาง นางนาฏ นาง จึง หลง เป่า
ลม ละลวยให้ งวยง นาง จึง ปลงปล่อยใจให้ จูลา
๑ ๘ คำ ๆ

๑ เมื่อนั้น จอมศรีวิไชย ส้ารวล ว่า พระศรี

นี้เห็น จะ ชรา จึงพดจากข้อ คึง อึง นึก เอา เกิด
 กุ จะ ชำระให้ จนสิ้น สงไสย แจ่ม ประจักษ์ นาง
 จะ ต้อง เส่นหี เล่ห์ หลง รัก ฤา ส้มค เต็มใจ ได้ เห็น
 กัน แล้ว ตรัสว่า เฮ้ย อ้ายใหญ่ ซ้าย ไป ตาม
 ตัว โลมฉาย บัวผัน ให้ เข้า มา สู่ ท้อง พระ โรง คัด
 กุ จะ ชัก ถาม มั่น ใน บัด นี้ ๖ คำ ๖

๐ บัดนี้ ชุนพิเรนทร์ รับสั่งไล่ เกษี คลาน
 คล้อย ถอย ไป ใน ทันที แล้ว วิบริ ไป พลัน ตาม บัญชา
 ๖ เช็ด ๒ คำ ๖

๐ ครั้น ถึง บ้าน พญา วัง สิ้น ขึ้น ไป หาน พล จันทร
 รูป สง่า บอก ว่า ทรง ฤทธิ อิศรา มี โองการ ให้
 หมา เข้า ไป ๖ ๒ คำ ๖

๐ เมื่อนั้น บัวผัน พรัน จิตร หาน น้อย ไม่ คิด
 ว่า ท่าน บิดา เรา ไชรั คง จะ ได้ เข้า ไป ทูล พ้อง

แม่พระองค์ ทรง รัช ตรี ส ปร ะ ภ า ย เป็น คำ ขา ต
 พรากเราไปจากห้อง อัน ชีวิต นี้ ไช ร์ ไม่ ขอ ครอง
 อย ใ ห้ หมอง หม่น ใจ ไม่ เป็น การ แต่ บาง ที พระ องค์
 ผู้ ทรง เเทช จะ มี ความ สั่ง เวช สั่ง สार คิ ด พ ลาง
 แต้ อง ค ์ หง ค ร า ณู แล้ว เข้า ไป ส ถา น วิ ง จั น ท ร
 ฯ เชื่ ๒ คำ ฯ

๐ • เมื่อ นั้น พระ องค์ ทรง ฤ ท ธิ บ ร ร ภา ล ัน เห็น
 นาง เข้า มา บัง ค ม ค ล ทรง ธรรม มี รา ช บั ญ ฐา
 เหว ย อี ช วั ณ ์ ค วั ตี มิ่ง นี ทำ วั น เป็น ส น ัก ห น า พ ่อ
 เขา ว่า มิ่ง ฤ ก วา ง ย า จั ง วิ ง ตาม พ ญ า วิ ง ส ัน ไ ไป
 ค วั มิ่ง ฤ ก เ ส ้น ห์ เ ล ่ ห์ ย ว น ฤ า วิ ง ส ัน ม น ช ว น มิ่ง ไ ฉ น
 จั ง หี จาก เ ค ห า บิ ตา ไช ร์ จั ง ใ ห้ การ ไป ใ ห้ ส ัน ความ
 ฯ ๒ คำ ฯ

๐ เมื่อ นั้น บั วั ณ ์ ทู ล ค อ บ ต ำ รั ส ฐา ม อัน ชุ น

ว่านางหาญเป็นลูกข้า ใจสมัครรัก ชายชาญศักดิ์ดา
 ญ จะไม่ว่าไม่กล่าวเลย ญ กลับ จะ ส้มค ยกให้
 ญ อยากได้ทหาร เป็น ลูกเขย เจ้าวังสันควร ก็น
 ญ ทรามเซย เจ้าเอ๋ย เชื้อ ญ เกิดครานี้ ๑๘ คำ ๑

๐ บัดนี้ ออก พระ ประณต พทศวี ๐ ตุ ข้า
 อยู๋ ไต่ บาท ชุติ จงรัก รักดี เป็น พันไป แม่
 พระองค์ ประสงค์ ชีวิตร์ ก็ จะปลิด ปลด ปลง ถวาย
 ได้ แต่ว่าในครานี้ไซ้ร เจ็บใจ สุด พัน พรรณา
 ๑๘ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น พระภูบาล รำคาญ เป็น หักหนา
 แม้ว่า ยัง สงไสยใน วิญญา ให้ ธิดา ตัดสิน ญ ที่
 เหวย อี บัวฉัน จง บอก ข้า ตาม บรรดา คน หนึ่ง อยุ๋
 ที่นี้ จง ไตร่ ตรอง ญ ให้ ดี คือ ใคร เป็น ที่ ยอครัก
 ๑๘ คำ ๑

๑) เมื่อนั้น บัวผัน ทูลตอบ พระทรงศักดิ์ พระ
 กระทำชื่อนิยามหนัก ความรักนั้นมิต่าง ๆ ภา
 ษณ์ท่านบิดาบังเกิดเกล้า ได้เฝ้า ถนอมกระหม่อม
 ฉนั้น พระคุณใหญ่ยิ่ง อนันต์ เป็นมหันต์เหลือ
 ล้นคณา แต่หญิงผู้มีผิวแล้ว ผิวหอมยิ่ง
 แก้วสุกสง่า จำต้องปฏิบัติ ภาศดา สนิทเสนาหา
 ไม่หย่อนผลคฯ เจริญ ๖ คำ ฯ

๑) เมื่อนั้น พระองค์ทรงฤทธิ ปราบกฏ พง
 นาง เฉลย เผยพจน์ จึงมีมธุรสวาที นางนี้
 พุดจา ถ้ำหาญ ฉาดฉายหน้า ชม สโมสรี ควร
 คุุทหาร ชาญฤทธิ พุดดี ถุก ต้อง คลอง ธรรม์ เหวย
 ออก พระ ศรี อรรคราช นางนาฏ ควร คุ้ม วังสัน
 ภู ขอให้ ปรอง ทอง ภัณ มิ่ง นั้น จะ โกรธไป อีกโย
 ฯ ๖ คำ ฯ

๐ บัดนั้น พระศรีภระมลหม่นใหม่ ยอกร
 บังคม ภูวนัย แต่มิได้ทูลตอบ พระโองการ เลย
 หมอบ ก้มหน้า หนึ่ง อยู่ ไม่อยาก แล ดู ชนุ ทหาร
 เทือก จิตร ใจ ทั้ง ไฟราญ แต่ ไม่กล้า กล่าว
 คำนพระภอร ฯ ๔ คำ ฯ

๐ เมื่อนั้น จึง พระสุริวงษ์ ทรง คร ตรีส แก่
 วังสันฤทธิรอน คัษกร ซล่า กล้า หนัก • ตัว เจ้า
 ต้อง รีบ ยกทัพ ไป เขียว ชัย รุกราญหาญหัก ปราย
 เสรีจ แล้ว เจ้า จง พัก อยู่ พัททษ ทวป มะละกา
 จงหา ปลัดไป ด้วย เพื่อ ช่วย ปกครอง รักษา จะ
 ประสงค์ ผู้ใดให้ว่า มา ข้า จะ ให้ ไป ตั้งใจ ปอง
 ฯ ๖ คำ ฯ

๐ เมื่อนั้น พญา ราชวังสัน ทูล ฉลอง อันผู้
 ควร เยน ปลัด กอง ส่นอง พระเดช พระคุณ ขอ

ประทาน นายขวัญมหาตเล็ก ถึง แม่ทุ เป็นเท็ก
 แกรุ่น ข้า เคยอุปถัมภ์ คำขุน เคยคุ้มรู้ ใจใช้
 ได้ดี ๆ ๔ คำ ๆ

๐ เมื่อนั้น สมเด็จพระ วิกรมราชสีห์ ตรัส
 ว่าที่ ขอคนนี้ ภูให้ พันที่ไม่เสีย คาย ฝ่ายว่า
 นายขวัญนั้นไซ้ ให้ เป็นขุนไกรพลพ่าย จงได้
 เสนอ กาลัง แก่ นาย สม คัง มุ่งหมาย ทุก เมื่อไป
 แล้ว มอบ พระ เสด็จ ผูก สวรรณ ให้ พญา วังสัน
 แม่ทัพใหญ่ จง ถือ อาญาสิทธิไว้ สวัสดิ์มีไชย
 อริธาน ครั้น เสร็จ ประสาท พระพร ไชว์ พระ
 จอม ศรี วิไชยไพศาล เสด็จ จาก พระโรง โอฟาร
 เข้า มณเฑียร สถานภาณจนา ๆ เสมอ ๘ คำ ๆ

๐ เมื่อนั้น พญาราชวังสัน แสนสง่า พลิก

ผู้ ฟัน ตัน จาก นิทรา พอเพลา ล่วง สามยาม ปลาย

๑ ๒ คำ ๑

ขึ้นทับทลา
 ๐ เสนาะ เสียง ลำเนียง ไก่ แก้ว ชันแจ้ว
 เสียงใส หน้าใจ หาย ชำเลียง คุนาง ช้าง ภาย เสีย
 ภาย จะ ต้อง พราก จาก น่อง คุเหว่า เว้า เรือกใน
 ไพรสาณท์ ราว จะ เรือก เขาวมาลย์ ในห้อง สารีภา
 เสียงไว้ ใน กรง ทอง ก็เพรียก พร้อง สู้ เหนียก
 เรือก นาง เสียง เรไร หรือ ี่ ยิง ชวน เคี้ยว สงสาร
 เจ้า รูป ทอง จะ หมอง หมาง แม้ ไป ด้วย จะ ไต้ ช่วย
 กั้น ชม ทาง แต่ ชัด ขวาง ด้วย การ ที่ ราษฎร อด
 พิศ คุ พินิ ภา ยาจิตร พลัง พิศ พลัง ทอด ฤทัย อด
 จน แสง ทอง ล่อง ทัว อัมพร ทินกร แจ่ม จำ ส่ง
 งาม ๑ ๘ คำ ๑

๐ ราว ค่อย กาง กร ตรี ระ กอง กอด แก้ว ล้วนแล้ว

ประเสริฐ เลิศสาม ที่น เถิกโฉมยง นงราม ถึง
 ยาม จะ ต้อง พราก จาก กัน เรามา ได้ ภิรมย์ ชม
 ชื่น เพียง ค่อนคิน ปลื้ม เปรม เกษม สันต์ ใน
 ครอง นี้ จำ ไป ไกล นวล จันทร์ เหมือน แสง ทั้ง มิ่งขวัญ
 ไม่ ไย ก็ แต่ การ คึก อึก อัก อุตตลุต ต้อง รบ
 กลาง สมุท จนป๋น ปี แม่ กาย นี นัน เสีย ท่วง ที่ สัตร์
 ชำ ย่า ยี ภู ล่ม จม อิน ทวี พิน่า ที่ เป็น นักรบ ถึง
 จะ ขบ สังขาร์ นาวาล่ม จะ ชื่น ช้อ สลอลัน ชม นิยม
 เกียรติ อุดม เกวิก แคว้น แคนไทย แต่ ตัว นอง นวล
 งาม ทราม สวาสดี จะ พลอย เสีย ชีวา ตม์ หาควร
 ไม่ พี ไต่ จิต กาย นี นัน พร้อม ไบ เพื่อ นอง โดย สार
 ไป ให้ เสยย ๆ ๑๐ คำ ๆ

๐ เมื่อนั้น บัณฑิต ไหว้ พลาท ทาง เฉลย เป็น
 ทหาร จะ พระ วง หลง เชน ละ เลย ราชกิจ ไม่ บัง ควร

สงบน คึกก็โตอยู่ยง เคาหา เคียงคู่ ภรรยาเฝ้า
 สงวน เมื่อ ต่อตีไพร่ มาก มวล จะ มีว หวน ห่วง
 เมีย ย่อม เสียดำร นื่อง รั อยู่ แล้ว เช่นนี้ จึง
 ควร ที่ เป็นเมีย ขุนทหาร ขอเชิญผู้ไป ปราย สัตรู
 พาล ให้ ชาวไทยได้ สำราญไป ท้ว กั้น เมื่อ ยก
 ทัพ สรรพเสร็จ สำเร็จ ก็ นื่อง นี้ จะ ไป ลง กำปั่น
 ลมตี ไชโยไม่ กี่ วัน ได้ พบกันที่ เกาะ มะละกา
 ๑๘ คำ ๑

๑ เมื่อ นั้น ขุนพล กอด แก้ว กนิษฐา พุด เช่นนี้
 เขาใจ พียา พิคลาย กังขา ห่วงใย มีใจไป ทัพ
 จับศึก ทเล ลึก หมด เสียน สัตรูได้ ยาม คณิง
 ถึง นื่อง ผู้ ตองใจ จะ ยิง กล้า ซึ่ง ไชโยไพร่ ๑๔ คำ ๑

๑๐๐๐ ๑ ว่า พลงทาง ลาแจ่ม จันทร รับ ขวัญ
 กัลยามารศรี ค่อย ๆ ย่างเยื้อง จรลี เข้าไปสู่

ที่อาบ น้ำ ฯ เพลง เร็ว ๒ คำ ฯ

ชมกลาง ๐ ชำระ สระ สนั่น สำนาราญรื่น ชุ่มชื่น
 สรรพวงค์ เย็นฉ่ำ น้าอบ สะโลมทาซ่า แสง ร่า
 ลุ่ยไล้ ท้วกาย กางเกง เขิง บัก ก้านแย่ง นุ่ง ยก
 พนแดง เนิตฉาย เสือ เข้ม ขาย ม่วง พรรณราย
 ผูกเกราะ ลง ลาย เลขยันต์ ไล่ สัจจาลย์ ประคำ
 ศรี สวัสดิ์ คาค เข้ม ชัด เหนียบ กฤษ แขง ชัน ประคค
 แพร ห่มขุ่น คาค พัน ทรง ประภาษ เครื่อง อ้นงาม
 งอน แพร ภาทรว ไป ทาง พระนิเวศน์ บังคม
 ภูเรศวร ทรงศร กุม ตายอาญาสิทธิ์ ฤทธิรอน กราย
 กร มา ยิง ที่ ตัง ทพ ฯ เสมอ ๘ คำ ฯ

ธานี ๐ จึง จัก กระบวน พลยุทธ์ สาตรา อาวุธ
 พร้อม สรรพ บ้าง ถือ ธงทิว ปลิว ระยับ สี่ รับ
 แสง ตวัน พรรณราย ทัว นายกอง นำ นั้ ไชร์ คือ

นาวา สู่สาคร ฯ คำ ฯ

จำปาทองเทศ ลมก็ก็ไซ้ใบเฉื่อย นาวา แล่นเรื่อยไม่

ฉันทอน ขุนพลอกผ่าวเร้าร้อน • เสร้าอูระ

สทอนถอนใจ เรื่อย ๆ ลมพัดมาจากฝั่ง เหลียว

หลัง จิตร สันผืนไผ่ หอมกลิ่นบุหงามาไกล ไม่

เหมือนกลิ่นอรไทย ซายา ยามค่ำ ย่ำสนทथा เป็น

ไสมเด่นแสง ระยับจับเวหา นวลเตือนเหมือนนวล

วนิดา สุกผ่องโสภา ยิ่งกว่าเดือน ทาราเหมือน

ตานางแซลุ่ม ไสแจ่มไม่มีที่ไหนเหมือน อนิจจา

นาวา มาต่าง เรือน ลอยเลื่อนห่าง รักหักใจ ยาม

ตึกลมแรง แข็งกล้า พัดพา กายัน้ำลำใหญ่ ล่อง

ลอย ละลิวปลิวไป ที่ในถิ่นท้อง ชลธาร ฯ ได้ ๑๐ คำ ฯ

ว่า มา จะกล่าวบทไป ถึง มะหมุกโรใหญ่

ใจหาญ เลียงชีพ เกะกะ พระพาล ผจญผลาญ

พานิชในสาคร คน สอดแนม บอกข่าว ว่า ชาวไทย
 ยก จาก ศรีวิชัย สโมสร์ เป็นทัพ นาวา มา รามู
 รอน ต่อ ถร ประยทธ์ กลาง วารี นายโจร สลัก
 โหด เหี้ยม ตระเตรียม ม ต่อ สู้ไว้ถึงที่ พอได้
 ช่างกอง นาวี จึง พุด แก่ อะลี ผู้ร่วมใจ ว่าทัพ
 ไทย ยก มา ครานี้ กำลัง พล มี หาน้อยไม่ เรา
 จะ คิด ออก ตี ทัพ ไทย ถ้า จะ ตั้ง มั่น ไว้ คอย รัย มัน

๐ บัด นี้ อะลี ตัน ทน คน ชยนี้ ทูล ว่า กอง
 ทัพ ไทย นี้ ได้ ยก มา นาน วัน ใน สาคร คง หวัง
 ไป ยัง มะละกา เพื่อ มี เวลา พัก ก่อน เรา ควร
 จะ รัย ไป รามู รอน อย่า ให้ ทน ผู้ นม มี กำลัง
 ทหาร ไทย มิ ไล่ ชาว น้า แต่ เขา รัย กำยำ ที่ บน ผัง
 แม้ ฝ่าย เรา ไชร์ ไม่ ระวัง จะ มา ยัง เกาะ สิงคปุระ
 เขา ชน ยก ยก เข้า มา โหม ตี ข้าง ฝ่าย เรา รัย

ปีแม่เขียวหละ ถ้ายังหวังได้ไชยชำนะ ต้อง
ยกไป ประทะที่กลางทาง ๗ ๖ คำ ๗

๐ บัดนี้ มะหมุด นาย สลัดตบ หัดถ์ ผาง
หัวเราะ พลาบ ทางลูป หนวด ลูกคาง เออ อะลิ
นี้ช่าง ชำนาญคิด คิวเรา อยาก ฟัง อูบาย เล่น
แต่ความเห็น อะลิไม่มีผิด พวกเราต้องรีบ
ไป ต่อฤทธิ์ ประชิตที่กลางสมุทรไทย น่องชาย
ง รีบ ส่งสรรพ เตรียม เรือกำปั่นน้อยใหญ่
คอย พอ ตวัน ตก จะ ยกไป โจมตีทัพไทยใน
ราตรี ๗ ๖ คำ ๗

๐ เทททอง บัดนี้ ต้นหนคำนับมะหมุดพี่ แล้ว
รีบไป พลันทันที จัดพลโยธี ลง นาวา ๗ เสมอ
๒ คำ ๗

๑๐๐ แยกสตาของ ตันหน อะลี แข็งขัน คุม กอง กำปุ่น
 ๑๐๐ ทัพหน้า ปีกซ้าย นาย ซ้อ อับคัลลาห์ ปีกขวา
 หะซัน กัณยทุท กองหลัง อับคูลซามิต กล้า กอง
 หลวง นาวาโจ มะหมุด ล้วน เชี่ยวชาญรบ ครบ
 ชุด ีรบรุก เร่ง ออกไป รอนราวญ ๑ เชิด ๔ คำ ๑

๑๐๐ ว่า ครั้นแล เห็นทัพ ศรีวิไชย มะหมุด
 วุฒิไกรใจหาญ ให้สัญญา บอก สมุหนใจपाल ให้
 เริ่ม การ หักใหม่โจมตี ๑ ๒ คำ ๑

๑๐๐ เมื่อเห็น ฝ่าย พญาวังสัน ผู้ถวน ถี จึง
 ให้สัญญา กอง นาวี ให้ ต่อตี ตาม ที่ นัด กันไว้
 ๑ ๒ คำ ๑

๑๐๐ ชุนไกร ยกกองทัพ หน้า ตี นาวาตันหนหาซ้า
 ไม่ หมีน เชี่ยว ตี หะซัน ทันโต หมีนชาญสิงไชย
 อับคัลลาห์ หมีน ปรีชา สมุท แล่น อ้อม ไล่ ล้อม

อับดุลฮามิด กล้า ฝ่าฝืน ทั่ววังสนั่นเสนา คอย คุ
 ทำ มะหมุด ทั่ว นาย ต่าง เข้ม ต่าง แข็ง แอ้งยุทธ์
 อุตตลุต แล่น ลอก สอด ล้าย โยธกา เกี้ยว ชัก
 ยัก ย้าย ต่าง ล้ำ ต่าง หมายถึง ลาย กัน กอง
 ใจ นิ่ง น้อย ค้อย กว่า ฝ่าฝืน ทหารไทย กล้า
 แข็งขัน ใต้ ที่ คอย ไหมโรมรัน กำปั่น มลายู
 ระยำไป เรือ อับดุลลาห์ จม น้ำ เรือ หะซัน พลิก
 คว้า หา ข้าไม้ ส่วน เรือ ฮามิด คิกไฟ ลูก ใหม่
 ล่วง กลางทะเล อะลี เสียที จะหนีไป แต่ ชุน ไกร
 เกี้ยวไว้ ไม่ หั้นเห ไทย ชุน กำปั่น พลัน ไต่เฮ ฆ่า
 ใจ เสเพล บรรโลย ลาน ฯ เชิด ๑๒ คำ ฯ

๐ บัดนี้ ฝ่าฝืน มะหมุด ใจใหญ่ ใจหาญ เห็น
 ว่าพวก ตนไม่ ทนทาน ไทย ปลายทาง เสีย เกือบ ล้น
 ทัพ ครั้น ว่า จะ ลี้หนีไป กอง นาวาไทย คงไล่จับ

ผลอย ๆ ทายคอย พันธุ์ จน ตักขัย แหกวง
 ภู ๆ ไม่สู้ไทย ทั่วหน่ายว่าเท่าใดมันไม่พึง
 ๑ ๔ คำ ๑

๐ บัดนี้ นายสลักจิตใจจนแทบคลั่ง โลก
 โผนทลิ่ง ตั้ง ตั้ง ออกมาขึ้นยัง กลางลำ ร้อง
 ว่าเหวย พญา วังสัน มีสละหมั้น แผลง เพศวิเศษ
 ขำ ไม่อยู่ในคิลในธรรม ใจระยำ ละศาสนา
 เติม • รัชใช้ชาวไทย มาผลาญชาติ มิ่งนี้
 บังอาจอีกเติม มลายูเสียที่ก็ซ้ำเติม เพราะ
 ฝ่ายไทย ส่งเสริม มิ่ง ลอยฟ้า ฝ่าย กู มลายู
 ให้เป็น นาย มุ่งหมาย บำรุง ศาสนา กู จึง
 เพียร ผลาญ พวก พาลา มีฉาติขจีให้ ป่นไป
 พระ อะหล่า คงให้ กำลิ่ง กู ต่อสู้ ปราย มิ่ง แพ้
 ใต้ มา เกิด พญา จัญไร ฤว่า ใจ ย่ำแยง เกรง
 ภู ๑ ๑๐ คำ ๑

๐ เมื่อ นั้น วังสัน ร้อง ทอพบว่า คุณผู้ พุทได้
 อ้ายโจร มลายู คัว มิ่ง ซาคีหมูไม่ รั้วตัว อั้น ก
 พญา ไกรสร เกลียศ สุกกร ลามกโสโครก กถ
 ฝ่าย สุกกร หาญ อีกรู้กันว่า กถ เพราะ เมามัว
 มีคโมหะ ครอบไว้ ฯ ๔ คำ ฯ

๐ บัดนี้ มะหมุก แสร้ง ทำหัวเราะใหญ่ ชะ ๆ
 เจ้าคุณ แม่ทัพไทย ช่าง พุท กระไร แสร้ง นำ ฟัง
 กถแล้ว จะ ก็ แต่ ปลาย กถ จะ ไม่ กั้น ยุทธนา สม
 ใจหวัง มา เถิด เรา ทั้ง สอง ลอ กำลัง มา
 เล่น กั้น สัก ตั้ง เถิด พญา ฯ ๔ คำ ฯ

๐ เมื่อ นั้น วังสัน ทอไป ได้ สิหว่า แต่ ก่อน
 ที่จะ เข้า ยุทธนา มิ่ง จง ไหว้อะ หล้า ทลลา ตาย
 ใน การ ชิง ไชย ใน วัน นี้ มิ่ง จะ รอด ชีวิต นี้ น้อย่า
 หมาย ชัก ตาย กวัก แกว่ง แสง พราย โลก เข้า
 ทำลาย นายโจร ฯ ๔ คำ ฯ

๐ ต่าง คนต่าง หาญชาญยุทธ์ มະหมุต
 เก่ง ภาจผาดโผน พญาไทยไว ว่องคล่อง กว่าใคร
 ข่าย เบียง เอียง โอนไป มา นาย ไร เง้อ คาย ชน
 ถนัด ชุนพล บัด คาย ปลิว ลือไป ขวา ไร ชัก
 กฤษโลก โศค เข้า มา หมาย แทง พญา ให้ บรรไลย
 วัง สัน ชัก กฤษ ออก ต่อสู้ คอย คุ้ม ท่วง ท่า ไร
 ใหญ่ ไต้ ที ถีบ คำ ถล่ำ ไป ก็ แทง ไร จัญ ไร ม้วย
 ชีวิต ๗ ^{เชือก} _{สระหม่า} ๖ คำ ๗

๐ รบ แล้ว ชุนพล แก้ว ปรีเปรม เกษม สันต์
 ให้ เกิด กระทบ ทัพ ฌับ พลัน พร้อม กัน สู่ เกาะ
 มะละกา ๗ ^{เชือก} ๒ คำ ๗

๐ มา จะ กล่าว บทไป ถึง ท่าน หลวง ราม
 ฤๅสา เป็น ข้า หลวง กรุงไทย ไซ้ มา รักษา
 เกาะ มะละกา มั่นไว้ แต่ สลัทธิ เริ่ม ไห้ ไม่มี

กำลัง จะ ปรายไต้ ครั้นทราบท้องตรา มาไชร้
 ว่าทัพไทย ยกมา ก็ยินดี พญา ราชวังสัน นาย
 กอง เกียรติกอง ทวี ธรณี ศรี กำหนดว่าจะมา
 ถึง วัน นี้ ควรที่จะ จัดต้อนรับ คิด้ พลาง ทาง
 สั่ง กรมการ แต่ง ตะพานทำ หน้าไว้ สรรพ ตก
 แต่ง องทิว ปลิวระยับ กำ ชั้บ กวาด ถนนหน
 ทาง ฯ เกรจา ๘ คำ ฯ

๑ คอย อยู่ จนบ่ายแล้วไชร้ เห็นเรือใบที่
 ท้องทะเลกว้าง หลวง ราม จึง ชวนพวก ชุมนาง
 ลงจากศาลากลางไปคอยรับ ฯ เชิด ๒ คำ ฯ

๒ ครั้นถึง จึงเห็น กำนันใหญ่ ชุน ไกรพลพ่าย
 ผู้กำกับ หลวง ราม จึง รีบไป ต้อนรับ ถาม
 ชาว กองทัพ นาวา ฯ ๒ คำ ฯ

๓ เมื่อ นั้น ชุน ไกรพลพ่าย ยศสั่งว่า ตอบว่า
 เมื่อ เสรี จุฑธนา กองทัพ ยก มา พร้อม กัน

พะเอินถูกพายุกัดกล้า นาวาต่างเซเห่เห็น
 จึงได้ปลัดพรากจากกัน นึก ๆ น่าพรรณอินทราย
 อันตัวของข้านี้ไซ้ ชื่อว่าขุนไกรพลพ่าย
 มุ่งมาถึงพร้อมกันนาย ไม่สมหมายก็น่า
 เสียใจ ฯ ๖ คำ ฯ

๐ บัดนั้น หลวงรามพุดจาปราไสย ลม
 พายไม่แรงปานใด ท่านขุนไกรอย่าวิตกเลย
 ครองนี้ เรือเร็วผมใช้ไปสืบข่าว กลับมาบอก
 เรื่องราวถนัด กำปั่นหันแล่นมาทางนี้ อีก
 หลายลำมีแยกกันมา ฯ ๔ คำ ฯ

๐ เมื่อนั้น ขุนไกรยินดีเป็นหนักหนา แล้ว
 เลยถามข่าวเกตรา ได้ดังทำแล้วข้างๆ
 อย่างไร ฯ ๒ คำ ฯ

๐ บัดนั้น หลวงรามผู้มีอิศณาไครย ตอบ
 ว่ามีเรือกำปั่นใบ ได้มาถึงท่าเมื่อเช้านี้

หมื่นศรี สิทธิการ คน ขยัน เชิญคุณหญิง บัวผัน
เฉลิมศรี ขนบก แล้ว เรียบร้อย ดี บัดนี้ พัก
อยู่ จวนพญา ฯ ๔ คำ ฯ

๐ เมื่อ นั้น ชุนไกร ว่า มา เร็วหนักหนา ดี
แล้ว ถึง ก่อน ภาคตา พอ ท่าน มา ก็ จะ ได้ สบายใจ
เออ โน่น ดู เหมือน กำปั่น ของ เจ้าคุณ วังสัน แม่ทัพ
ใหญ่ พุด พलग ทาง ชวนกัน ลงไป เต็มใจ
คือน รับ ด้วย ยินดี ฯ เสมอ ๔ คำ ฯ

๐ เข้า ไป หา พญา ยงยศ • ชุนไกร ประณต
ยศศรี เรือนถาม ข้าวคราว ร้ายดี ตามที่
ได้ เดินทาง มา แล้ว จึง ก้ม กราบ เรือนความ
นี้คือ หลวง ราม อาสา ข้าหลวง รักษา มะละกา
ลง มา ก้ม เกศ ประณต ฯ ๔ คำ ฯ

๐ เมื่อ นั้น เสนี มี ฤทธิ ปราบฏ ยิ้ม พलग
ทาง กล่าว มจรค์ เผย พจน์ ปราไสย หลวง ราม

ซึกข้าว เรือง ชาว มะละกา ไต่ เลียง กิจจา ไต่ถาม
 อ้าย สลัด คมทุ อูทาม ชาว เกาะ ครัน คร้าม อยู่
 เพียงไร ฯ ๔ คำ ฯ

๐ บัดนี้ หลวง ราม กราย เรือน ท่าน ผู้ใหญ่
 อันใจ สลัด นั้นไซ้ ใจไร เทียว พาล ราม รุก
 ชาว ประมง ต้อง เลิก หากิน ชาย ทะเล ทุก ถิ่น
 สัน สนุ แต่ ไต่ ทำ กรุณา มา ปราย ยุค คง จะ
 ไต่ เป็น คู่ สัก กุรา บัดนี้ ประชา มา คอย รัย
 เจ้า คุณ แม่ทัพ ถึง ท่า ขอ อัญเชิญ ชน เกาะ
 มะละกา ใน เวลา ฤกษ์ งาม ยาม ที่ ฯ ๖ คำ ฯ

๐ เมื่อ นี้ ชุนพล ฤทธิ เลื่อง เรือง ศรี คอบ
 คำ หลวง ราม พา ที่ ขอบใจ แล้ว ที่ ขอบ ยก ทัพ
 เรา คง จิตร คิคค ผดุง บำรุง คุ้ม ครอง บัง ปก
 บารมี พระภูมิ นายก คง จะ ปรก เกศ ปวง ประชา

๑ มาจะกล่าวต่อไป ถึงหมื่นศรีวิกรมย์
 ใจหาญ ชู้นแก่นแน่นจิตรเป็นประมาณ สันตทาน
 ฤศยา อารวม พุดแก่นนายโชติคุณเกิดหวา
 ท่านเจ้าคุณพญาวังสัน ค้ำจุนอุคหนุนแต่พวก
 มั่น ให้โรมรันชนช้อภาชา ชู้นไกรไม่เคย
 เป็นทหาร ให้โอกาสทำการแกล้งกล้า ส่วน
 ภูผู้เคยยุทธนา มั่นจักให้มากับลูกเมีย ครั้น
 จะให้ภูมาในกองไซร์ จะหักหน้าชู้นไกรลูก
 เลียงเสียบ คึก ๆ จิตรภูอ้อนเปลี่ย เราเป็น
 เขยเขาเดินเล่นตามใจ ฯ ๘ คำ ฯ

๑ บัดนั้น นายโชติว่าเออเกลอโฉน ได้
 ยินเคยแต่ว่าไม่เป็นไร คราวนี้ไซร์สันคึก
 เพื่อนเรา จะมาหึงนึ่งใยอยู่ที่นี้ งานมีไป
 เทียวคู่กับเขา บ้างทีทุกข์ จะค่อยบรรเทา
 สร้างเคว้าเพลิดเพลิดสั๊กเพลลา ฯ ๘ คำ ฯ

๐ บัดนี้ หมั่นครี ว่า จึงซี เกลลอหวา กู
 หนี เกลิบ เกล็ดในวิญญา จวนข้าเสียแล้ว กระทบกู
 วันนี้มี ช่อง ปองร้าย จะทำได้ สมหมายของ
 เรา อยู่ อันท่านพญา มลายู ให้ขุนไกร คอยดู
 ระวังภัย กูจะไป ชวนมัน กินเหล้า มันเมา
 มักมุกใหญ่ มิ่ง จงไป พุดให้ซัดใจ ขุนไกร
 ก็คง เตือน คาล ยิ่ง เคือง ยิ่ง ยั่วให้ขำ แกล้ง
 กล่าว วาจา เหมินหาญ พอ มัน เกะกะพะพาล
 ก็ได้ การ ล้มคว่ำระยำยับ ๑ ๘ คำ ๑

๐ บัดนี้ นายโชติว่า กู พัง ยังไม่ สัพ มิ่ง
 จะให้ ขุนไกร ระยำยับ กตก จะ กลับ เอเย กระทบ
 จะให้ กู ไป ชวน วิวาท ไชร์ ถ้า แม้วว่า ขุนไกร มัน
 เกิด ค้าง เตะ ปาก กู ผง เข้า แข่ง บัง มิ่ง จะ
 ผง ศพ กู ภา ว่า ไว ๑ ๔ คำ ๑

๑ บัดนี้ หมื่นศรีหัวเราะเยาะให้ เกลล
 เขยชี้ฉลาดนี้ กระจไร กลัวโย กับคนเมาสุรา
 อย่ากลัวเลย ตัวกูจะอยู่ด้วย คอยช่วยยึด
 จักรับหน้า กูประสงค์แต่เพียงให้ โกลา จน
 พญาต้อง ออกมาห้ามปราม พอเกิดเหตุจำ
 ละหวั่นขุ่นป่วน คงออกมาหน้า จนและไต่ถาม
 กูจะคอย ล้อ เสริมเติมความ เหมือนพัดไฟให้
 วามลามลน ถ้าครึ่งนี้ขุนไกรไม่คะมำ จึงค่อย
 ทำอย่างอื่นอีกสักหน ว่า พलग ชวนเพื่อนจรด
 เทรินถนทงานสำราญใจ ฯ เชิดฉิ่ง ๘ คำ ฯ

๑ มาถึง ยังซึ่ง ลานสวนหน้าจวนใหญ่ สอง
 สหายแลเห็นขุนไกร นั่งอยู่ใต้ต้นไทร กลาง
 ชลา หมื่นศรีผู้มุ่งหาความ จึงไป ชวนหลวง
 รามอาสา กับพวกกรมการ มะละกา ไปหา
 ขุนไกรที่ในลาน ฯ เกรจา ๔ คำ ฯ

๐ หมิ่นศรี เสธ แสร้งสาไถย พุก แก่ ชุนไกร
 ใจหาญ พวกเรามีหน้าที่รักษาการ ในวันนี้
 มิงาน รินเวิง ชาว เมืองต่าง เล่น นึก ชักตฤกษ์
 เอ็ก เกริก เฮฮา พา กัน เหลิง ฝ่าย เรา ก็ ควร
 บรรเทิง สุนุก กัน เชิง ซาคิ ผู้ ตี ฝ่าย ท่าน หลวง
 ราม อาสา อุต้า หี่ มาหา เรา ถึง นี้ เรา ควร
 เลียง कु ลักที คง ไม่มีใคร ฉิน นินทา ตัวผม
 หน้าที่ ยกรบัตร์ เตรียม จัก ผัก แกง ขำ พล่า
 พรอม ทัง เหนอนก เหนอปลา ทัง สุรา กิน เล่น พอ
 สบาย ฯ ๘ คำ ฯ

๐ เมื่อ นั้น ชุนไกร พา ซ้อ ถือ สหาย สำคัญ
 ว่า หมิ่นศรี นี้ ร่วม นาย คง ไม่ คิค ทำลาย เพื่อน
 กัน จึง ตอบ ว่า เข้า ของ ท่าน หมิ่นหา ผม เชื่อ
 ว่า ตี จริง ทุก สิ่ง สรร เขา เกิด พง ยก มา เลียง

พลัน เลียงกันพอเพลิดเพลินใจ แต่ส่วนสุรา
 ผมขอตัว ผมกลัวกินมากมิใคร่ได้ ถ้าแม่
 ผมเผสอ คิม ลืม ทั่วไป อาจ จะเมามา ใหญ่
 ไม่เห็นการ ฯ ๖ คำ ฯ

๐ บัดนั้น หมั้นศรีพาที่ปากหวาน ถึงท่าน
 ชุนไม่ชอบ สุรายาน ก็ขอเพียง อย่ำ คำน คนอื่น
 กิน พุด พलग ทาง เรียบ ข่า ข้ำ ยกของ เลียง
 ออก มา คัง ถวิล ตั้ง แต่ง โภชนา หน้ากิน แล้ว
 ริน เหล้า แจก ท้ว กั้น พุด เชิญ คน ไ้น คนนี้ ให้
 กิน ของ ดี ๆ ที่ จัด สรร กิน แกม แกลุ่ม เหล้า
 ทั้ง นั้น สันทนา ฮา ล้น สุกใจ ฯ เส้น เหล้า ๖ คำ ฯ

๐ ฝ่าย ว่า ชุน ไกร พล ฝ่าย กิน เหล้า เมาง่าย
 แต่ ไหน ๆ ครานี้ เพลิด เพลิน เกิน ไปได้ หนไม่รู้
 ลัก ประมาณ ตน แต่ ก็ ยัง ไม่ ลืม หน้า ที่ อัน มี

ต้อง ตรวจทุก แห่งหน เพราะ ความซื่อ ตร
 คง งามล ให้ ผล ชวน คิด ถึง กิจการ จึง ลุก ขึ้น
 ขึ้น พุด กับ หมื่นศรี ผม มี หน้า ที่ ตรวจ ทหาร ผม
 ไม่ เม่า หง่าง ม ชม ซาน ไม่ ถึง คลาน ยัง เดิน ได้
 คี ๆ พุด พลา ง สำ รว ล ส รว ล ร่า พุด จา ล
 เลียน หมื่นศรี แล้ว ค่อย ไช เซ จร ลี ไป พ้น จา
 ที่ ชุม นุ ม กั น ๑ ๘ คำ ๑

๐ บัด นั้น หมื่นศรี สกิด เกลอ ขวัญ กระจิ
 ขอก ให้ ตาม ไป พลัน แวะ ะ มั น ตาม ที่ นั ก กั น ไ้
 แล้ว พุด กับ หลวง ราม อาสา ดู เติ ก หน้า เสี่ย คา
 หาน้อยไม่ นายทหาร แคล้ว คล่อง ว่องไว ห
 เทียม ชุน ไกร นั้น ไม่มี ส่วน ดี เขา มี พอ คั ว แ
 ความ ชั่ว ก็ มาก ถึง ที่ พอ ใจ กิน เหล่า เมอ ชน
 จะ เสี่ย คน ย์ นั บี้ แล้ว เพื่อน เรา ๑ ๖ คำ ๑

๐ บัดนี้ หลวงราม ฟัง คุณไม่รู้เท่า จึงว่า
 นำเสียตายไม่เขา นายทหาร ชีเมมา แสน ทารณ
 เพราะเหตุว่ามือก็ถือดาบ แม่ใจ หยาบ ชั่วช้า
 จะพา วุ่น ท่านแม่ที่รัก เหลือใจ จน เจ้าคุณ
 คงไม่ทราบความ ชั่วร้าย ถ้าปล่อยท่าน พระวง
 หลง คน ทราม จะ เกิด ความ ยับ ยิบ ฉิบ หาย
 ควร ท่าน หมิ่น จะ เรียน ท่าน ตัว นาย ควร ขยาย
 ให้ทราบความจริงไว้ ๑ ๒ คำ ๑

๐ บัดนี้ หมื่นศรีเจ้าเล่ห์เฉไฉ พุด ทอบ
 ว่าผมกับขุนไกร มิใช่คนอื่นไกลคือเพื่อนกัน
 ตั้งจิตจะ คัด พยายาม ให้ขุนไกร ละ ความ
 ชั่ว สรรพ์ ผมคอย ตักเตือนแทบทุกวัน ใจยัง
 มั่นหมายแก่ให้คืนดี ๑ เกรง ๔ คำ ๑

๐ เกิดความ วุ่นวามคั่นยังมี สักครู่ขุนไกร
 รั้งบัลลังก์ นายโชติวิ่งหนีเข้ามา นายโชติร้อง

ซึ่ง อดให้คนช่วย หากไม่ จะ มั่วยสังขาร ชุณไกร
 ก็ไล่ตีมา ทุรวา กับ ข้ำ คลั่งไคล้ หลวง ราม
 ถามว่า ท่าน ปลัด มี เหตุ ช้อง ชัด ใจ ไฉน ชุณ
 ไกร ว่า อ้าย นั้น มัน ใจ ใญ่ไร มัน ของ หอง ค่า ให้ กลาง
 ภารา พุด พลาบ ถีบ เตะ นาย ไชติ เพราะ ชัด
 แค้น แส่น ไกรธ จน มี ต หน้า มิ หน้า ซ้ำ ถูก ฤทธิ
 สุรา ทำให้ ข้ำ เลือด ร้อน เป็น พัน นึก ๑ ๘ คำ ๑

๐ บัด ึ้น หลวง ราม เข้า ห้าม แล้วย มี อด ลัก
 ท่าน ชุณ ไกร เสีย แรง เจ้า คุณ วัค ไม่ ู้ จัก เสี่ยง ้ม
 เจียม ตน เมาสุรา ทำ ข้ำ โงง เง ราว นึก เลง
 ช้ เมมา กลาง ถนหม นำ อาย ชาย หน้า ประชาชน
 ความ ผิด มาก ล้น เป็น พัน ใไป ๑ ๔ คำ ๑

๐ ฟัง ทัก ชุณ ปลัด พิโรธ ไกรธ ใหญ่ พุด ว่า
 ท่าน หลวง ึ้น ทำ ไไม กง การ อะไร มา ค่า ทอ ถึง

เราจะพลังผลอบ้างเล็กน้อย ใครใช้สรอย
 ท่านหลวงมา เป็นพ่อ ชักตายออกมา อย่า
 รือรือ มีฝีมือก็ขอให้ดูดี ๆ ๔ คำ ๆ

๐ ไทพัง หลวงรามแก่นคั่ง ตั้งไฟ^{ษ์} ขุน
 ไกรพุกทำพาทิ ขอท่านหมื่นศรี เป็นพยาน
 เรานี้มิใช่คนฉลาด เกิดมา เป็นชาติเชือกทหาร
 มิได้มีนิสัยใจพาล แต่รอนราญไม่เคยยอม
 แพ้ใคร ๆ ๔ คำ ๆ

๐ สองทหาร ต่างบันทาลโทษาหา น้อยไม่
 ต่างถือดาบหนัก ภูวดไกร ต่างมุ่งเอาไชยแก่
 กัน หมื่นศรีทำทีเป็นเข้าห้าม ที่จริง แกล้ง ก่อ
 ความให้ สนั่น ไล่ นายโชติ นินไซร์ ให้ไป พลัน
 ให้ตะโกนจน สนั่น เมือง ตัว หมื่นศรี หันกลับ มา
 ร้องห้าม ขอเสีย เลิศ เกิดความไม่ เป็น เรื่อง

แต่ขุนไกรไม่ฟังกำลังเคือง ฝ่าย หลวง ราม
 อย่าง ^{ผู้}เยอ ^{ผู้}คุณ ^{ผู้}เชิง ^{ผู้}พน ท้าย ^{ผู้}ฤทธิ ^{ผู้}สุรา ^{ผู้}ชน ^{ผู้}ข้า ^{ผู้}เลือก
 คุ ^{ผู้}เคียด ^{ผู้}โท ^{ผู้}โส ^{ผู้}โม ^{ผู้}หั้น ต่าง ^{ผู้}ไว ^{ผู้}ต่าง ^{ผู้}ว่อง ^{ผู้}ทำ ^{ผู้}นอง ^{ผู้}กัน
 ต่าง ^{ผู้}เหต่าง ^{ผู้}หั้น ^{ผู้}ชิง ^{ผู้}ไชย ฯ ^{ผู้}เชิด ^{ผู้}๘ ^{ผู้}คำ ฯ

๐ เมื่อ ^{ผู้}นั้น ^{ผู้}ฝ่าย ^{ผู้}พญา ^{ผู้}วัง ^{ผู้}สัน ^{ผู้}แม่ ^{ผู้}ทัพ ^{ผู้}ใหญ่ ^{ผู้}ไต้
 ยืน ^{ผู้}อึ้ง ^{ผู้}จึง ^{ผู้}มา ^{ผู้}นำ ^{ผู้}บรร ^{ผู้}ไต ^{ผู้}ร้อง ^{ผู้}ถาม ^{ผู้}ว่า ^{ผู้}ใคร ^{ผู้}ทำ
 อับ ^{ผู้}ปรี ^{ผู้}หลวง ^{ผู้}ราม ^{ผู้}ขุน ^{ผู้}ไกร ^{ผู้}อย่าง ^{ผู้}ไร ^{ผู้}หว่า ^{ผู้}ทำไม
 ไม่ ^{ผู้}ตอย ^{ผู้}ข้า ^{ผู้}เล่า ^{ผู้}หมิ่น ^{ผู้}ศรี ^{ผู้}เกิด ^{ผู้}เหตุ ^{ผู้}อย่าง ^{ผู้}ไร ^{ผู้}ใน ^{ผู้}ที่ ^{ผู้}นี้
 จะ ^{ผู้}เกรง ^{ผู้}ใจ ^{ผู้}ไม่ ^{ผู้}มี ^{ผู้}เลย ^{ผู้}จน ^{ผู้}นึก ^{ผู้}ดู ^{ผู้}คู่ ^{ผู้}ชัก ^{ผู้}กาย ^{ผู้}กัน
 ชาว ^{ผู้}๗ ^{ผู้}ดู ^{ผู้}ราว ^{ผู้}พวก ^{ผู้}ใจ ^{ผู้}อ้ำ ^{ผู้}หิต ^{ผู้}ไทย ^{ผู้}ต่อ ^{ผู้}ไทย
 มา ^{ผู้}ชั้น ^{ผู้}ประ ^{ผู้}ชัน ^{ผู้}ฤ ^{ผู้}ทธิ ^{ผู้}นี้ ^{ผู้}ใคร ^{ผู้}คิด ^{ผู้}บัง ^{ผู้}ว่า ^{ผู้}นำ ^{ผู้}เอ็น ^{ผู้}ดู
 ทาย ^{ผู้}ไทย ^{ผู้}ควร ^{ผู้}ไว้ ^{ผู้}รณ ^{ผู้}ชิต ^{ผู้}มา ^{ผู้}พัน ^{ผู้}มิตร ^{ผู้}กัน ^{ผู้}เอง ^{ผู้}นำ
 อด ^{ผู้}สุ ^{ผู้}ชาว ^{ผู้}ไทย ^{ผู้}ควร ^{ผู้}ให้ ^{ผู้}ม ^{ผู้}ลา ^{ผู้}ยู ^{ผู้}ดู ^{ผู้}เป็น ^{ผู้}เย ^{ผู้}ียง ^{ผู้}อย่าง
 แต่ ^{ผู้}ทาง ^{ผู้}ที่ ^{ผู้}สง ^{ผู้}ครา ^{ผู้}ม ^{ผู้}ฟัง ^{ผู้}สง ^{ผู้}บ ^{ผู้}ข ^{ผู้}ย ^{ผู้}ลง ^{ผู้}มา ^{ผู้}เริ่ม ^{ผู้}ปล ^{ผู้}ง

กันเอง นำบัคส์ ใครได้เริ่มก่อการในครั้ง
นี้ เข้มแข็ง ขอกฎมา ฯ ๑๐ คำ ฯ

๑ บัคส์นี้ หมั่นสร้างทำ ตกประหม่า ข้า
เลื่องคุณ ไกร ค้วยหาง ตา ทูลวง ราม กัม
หน้าไม่พาทิ รออยู่จนพญาเตือนอีกครั้ง จึง
ลุกนั่ง ประนม กัม เกษี แล้ว แกล้ง ทำ อิศ เอือน
เกลื่อนคดี เล่าความ ตามมีทุกสิ่ง อัน พุด
เป็นที่เหมือนแก่ ไปทุกคำ แต่ที่จริง ปรัก ปรำ
ทุกคำนั้น ทำที่เหมือนจะ ช่วย เพื่อนกัน ช่าง
สรร ข้อความ มาพาทิ ฯ เระจา ๖ คำ ฯ

๑ เมื่อนั้น แม่ทัพ ชักใจ คังไฟ จี หลวงราม
เขา ภาว่า ซื่อ คี ไม่พอที่เพ็ญยง ปล้า ถลาลง
ข้าง ฝ่าย ชุน ไกร พลพ่าย เสี้ยแรง ทูล เจ้า นาย
เสริมส่ง กิจการ มอบไว้ ค้วยใจปลง เพราะ

เชื่อความมั่นคงทำราชการ เสียแรงกฐันทำ
 สงคราม ปรายปราม สลัดเข็มหมาย เพื่อให้
 ชาวเกาะนี้สำราญ พวกเขาเอง ก่อการกัณฑ์
 ชุนไกรกูรักประหนึ่งบุตร แต่ครั้งนี้กฐันจะ
 ผันผ่อน จำใจต้องลงโทษกร ต้องถอนจาก
 ตำแหน่งที่แต่งตั้งไว้ หมิ่นศรีจรรยาเหตุวุ่น อย่า
 ให้ชุลมุนอีกได้ สั่งเสร็จชุนทหารชาญไชย
 กลับคืนเข้าจวนใหญ่ไฉฟาร ๑ เสมอ ๑๐ คำ ๑

๑ เมื่อئนั้น ชุนไกรพลพ่ายแสนสง่า เสียใจ
 มิได้นิทรา ทุกข์ทรมานอร่าเพียงภิกษุ ๑ ๒ คำ ๑

๑ อธิจาเสียแรงทำนบออก เรามา
 ตกเปลี่ยงปล้ำถล่มค้ำ สู้สู้ส่ำห้ำชิงไชยไพริน
 เพราะถวิลเกียรติก้องกรุงไทย รอดพ้นจากมือ
 สัตว์รูง ตัวเองผลาญตัวลงเสียได้ ลืมคำ

ภายา ก็ จะ ขอ กราย ลา ตรง หน้า จวน คิด
 พลังทาง แต่ง ภายา ด้วย เครื่อง ยุทธนา ครบ
 ถ้วน กุมต่าย คู้มือที่ถือ คอว แล้วไป ยัง สนวน
 เส้นี ฯ เชิด ๑๐ คำ ฯ

๑ ครั้น มา ถึง หน้า จวนใหญ่ ชุนไกร จึง พย
 กับ หมีนศรี พูดว่า เพื่อน เอ๋ย ข้า ลา ที่ ไม่มี จะ
 ได้ พย กัน ต่อ ไป รำภา ถึง ท่าน ผู้ มี คุณ การ รุญ
 ยก ย่อง ให้ เบนใหญ่ เมื่อ ถึง ที่ ชีวิต จะ บรรลือ
 ก็ ต้อง มา กราย ไหว้ ลำลา แต่ เรา รู้ อยู่ ที่ ว่า
 ตนผิต จึง ไม่ คิด เข้า ไป ใน เกหา ยับ ยั้ง อยู่
 เพียง สนวน มาลา วันทา แล้ว จะ ไป ไม่ รอรี ฯ
 ๖ คำ ฯ

๑ บัด นั้น ขกรบัตร์ ตอบ ว่า ไม่ พอ ที่ ท่าน
 ชุนผิต เพียง ครั้ง หนึ่ง เท่านั้น แต่นักปราชญ์

กะวี ยั้ง รู่ พลัง แม้อรพอเจ้าคุณค้อย คลาย
 โกรธ ถ้าขอโทษคงยกให้ตามหวัง มิใช่ว่า
 ท่านพญา นีนเกลียดชัง ท่านนีนตั้งตรงเที่ยงไม่
 เอียงเลย ๑ ๔ คำ ๑

๑ เมื่อ นีน ขุนไกร ตอบว่า นิจาเอ๋ย ข้า
 ชัง ตัว แค้น ชั่ว ภาระไร เลย จนไม่กล้า จะ เงย หน้า
 คูใคร ฟัง รู่ สัก เห็นฤทธสุราร้าย ทำ ข้า กลาย
 เป็น สัตว์ อื่นๆ ใหญ่ เมมาเหล่า ระยำมีหน้าใจ
 ข้า เทียวไล่ ฟาดฟัน อันทพาล เสียใจที่ ข้า ทำผิด
 บกพร่องในกิจ แห่งทหาร จะ ขอโทษท่านโดยไม่
 ควร การ ท่านฤฯ จะไปรทยินยอม เป็นทหาร
 ทำ การ บำราช เลิศ ควร แต่ เกริก เกียรติฤฯ
 ชื่อ หอม นีเปราะอะ เปื่อนเหมือน ต้อง ดินหม้อ มอม
 จะ ถนอมชีพไว้ไว้ เตือดร้อน ๑ ๘ คำ ๑

๑ บัดนี้ หมั่นครีหามว่า ซ้ำไว้ก่อน ท่าน
 ชุนคิด ฉลาญ ตน เพื่อ พันร้อน เขา จะ ว่า ใจ อ่อน
 ไม่ เก่ง จริง ควร ต้อง คิด ล้าง ผิด ด้วย ความ ชอบ
 ควร จะ คิด รอบ คอบ ไป ทุก สิ่ง ผม ขอ แนะนำ
 ความ ไป ตาม จริง ท่าน ผู้ หมิง เป็น ผู้ เฮ็นตุนัก
 แม้ ท่าน ชุน ลอง เข้า ไป วิง วอน โอน อ่อน รับ ผิด
 ให้ ประจักษ์ วาน ท่าน ขอ โทษ กร ผ่อน พัก เจ้า
 คุณ มีความ รัก คง ตาม ใจ ๗ ๖ คำ ๗

๑ เมื่อ นั้น ชุน ปลัด พา ซื่อ ไม่ สง ไสย ยิ้ม
 พลา ง ทาง ตอ ย ขอ บ ใจ ที่ ให้ ความ คิด ดี ครั้น
 พู ต พลา ง ทาง เติ น ไป พร้อ ง เพรีย ก กวัก เรียก
 อ้าย หวัง คน ชย ัน เจ้า เอี้ย เรา เคย ได้ ชอบ กั น
 ทุก สิ่ง สรรพ ฟ้า ไคร ย ไหว วาน พ่อ คุณ เกิด ครั่ง นี้
 ซ้ำ ขอ ใ้ ไป คุ พิ มา ไลย ที่ ใน บ้าน ซ้ำ

ประสงค์ จะ พุด การ งาน เจ้า สงสาร ช้ำ บ้าง
 เกิด เป็นไร ๆ ๖ คำ ๆ

๑ ไต่ ฟัง อ้ายหวัง วันทา คอบว่า ได้ ไม่
 เหนการ ขาก ขาก อ้น ไต แม่ มา ไลย ตื่น แล้ว
 ฅบ ัน เธอ ลง มา เก็บ ดอกไม้ บัด นี้ อยู่ใน
 สวน ศรี ขอ เชิญ ท่าน ชุน มา อย่า ช้ำ ที่ พุด แล้ว
 นำ รี ไป พลัน ๆ เพลง ชึ่ง ๔ คำ ๆ

๑ มา พย ประสข มา ไลย ใน สวน ชวัญ ชุน
 ไกร เข้า ไป พุด จากัน ถาม ถึง บั้ว ัน กัลยา
 ก็ เฒาะ สข เหมาะ นาง บั้ว ัน หวัง มา ชม สวน
 ชวัญ หารธา ชุน ไกร จึง เข้า ไป วันทา แถลง เล่า
 กิจจา จน ถ้วน ความ ๆ เจจา ๔ คำ ๆ

๑ เมื่อ ัน นาง บั้ว ัน โฉม เติง เลิศ สาม ฟัง
 ชุน ไกร แถลง แจ้ง ความ หง ราม ให้ คิค เมตตา

ครึ่ง ชุมนไกรได้ พลัง ผิด จึง ตั้ง จิตร แก่ ตัวไป
 ภายหน้า ฉัน จะ ช่วย วิง วอน ภาคคา ไม่ ซ้ำ คง
 จะ ได้ คืบ คืบ ๆ ๔ คำ ๆ

๐ เมื่อ นั้น ชุมนไกร นบ ไหว้ มารศรี ถ้า แม่
 ว่า คุณหญิง ปรานี บางที จะ สม อารมณ์ ปอง ต่อ
 ไป ผม จะ ระวัง ตัว หลีก เลี่ยง ความ ชั่ว ทั้ง
 ผอง จะ ขอ ละ พยัค หมด คะนอง คอย แต่มอง
 น้าที ทุก คืบ วัน ๆ ๔ คำ ๆ

๐ พุดจา ก้น มา แค่นี้ ไชรั จึง เหลือ ไป
 เห็น พญา วัง สัน เกิด ทรง ลง จาก อัม จัน ทน์ ชุมน
 ไกร ให้ พรัน หวัน ทรวง จึง รีบ ขอ ลา นาง บัว ผัน
 รู้ สัก โทษ คน นั้น ใหญ่ หลวง รู้ สัก คน เลวกว่า
 คน ทั้ง ปวง นาง จะ หน่วง เท่า ไ้ ไม่ รอ ภาคทร
 ๆ เจรจา ๔ คำ ๆ

๑ บัดนี้ หมิ่นศรีได้ที่เหมาะสมนัก ทำที่
 ซื่อตรงจงรัก จึงร้องทักว่า อือนี้ อย่างไร ทำ
 ทางพิรุธคูไม้ตี หลีกหลยหน้าท่านผู้ใหญ่
 แต่ครั้นว่า พญาซักถามไป ก็ไกลไม่ตอบไป
 ตามตรง กลอกหัวโคลง ภายสำตน ทำข่น
 เสียกายว่า นายหลง ไม่ควรให้ใครโลมโลมยง
 ควร แต่คงสมสู่คู่พญา ฯ ๖ คำ ฯ

๑ ท่านพญาถามว่าเป็นไหน อย่างไรพูด
 เป็นปัญญา หมิ่นศรีว่าใต้เท้ากรุณา สุก
 แสนเมตตาขุนไกร เกลากรรม จึงข่นว่า
 ไม่ควร เขาจะทำลามลวนหยายใหญ่ วังสัน
 คอบว่ากุเสียใจ ที่มันเมมา มาไป จนเสีย การ
 หมิ่นศรี คอบว่าเพียงเท่านั้น ใต้เท้ายังว่ามัน
 เข็มหาญ แต่ผมเกรงขุนไกร จะ รุกราญ คิก

การชั่วร้ายยิ่งกว่านี้ ชุมนไกรกับผมเป็นพวก
 พ้อง ผมรักอย่างน้อง อย่างพี่ แต่ประเทศ
 พระคุณไต่เท้ามี่ เพราะภักดิ์ต้องเรียนด้วย
 จำใจ ฯ เกรง ๘ คำ ฯ

๑ เมื่อนั้น วังสันพระวงสงไสย ความหึง
 แทงปลายวาทหัวใจ แต่สู้หักลงไว้ไม่ตั้งตั้ง
 ถ้าแม้ว่าชิงสุกก่อนห่าม- ก็จะไม่ไต่ความสม
 หวัง สู้สักใจ ตออร้ง จะไต่คุไต่พังให้แน่
 นอน คึกพลางทางคำนินเคินตรง ไปหา
 นิม อนงค์สายสมร แล้วจึงพูดถามบังอร
 ชุมนไกร มาหาหล่อนเพื่อเหตุใด ฯ ๖ คำ ฯ

๑ เมื่อนั้น นางบัวตอขำปราไสย อัน
 ชุมนปลัดนั้นไซ้ เขาไต่มา แถลงเหตุ การณ์
 พกหา สารภาพรัชผิต น้องนี้มีจิตรสังสาร

ธรรมดา ชุนไกร มิใช่พาด แต่เมื่อวานนี้เพลอ
 คัมสุรา บัดนี้รู้สึกผิดแล้วไซ้ ข้าขออภัย
 โทษา ชุนไกรให้คำสัญญา เบื้องหน้าจะตั้ง
 ระวังตน ฯ เกรจา ๖ คำ ฯ

๐ ฟังว่า ท่านพญา หลากจิตร คิคนงน
 ถ้อยคำ นาง ดทางไม่มีกล นฤมล ขอโทษแทน
 ชุนไกร จึงตอบว่า เนื้อหอม จอมขวัญ ชุนไกร
 นั้น มีผิดหาน้อยไม่ แต่เพราะพี่รักอรไทย จะ
 ยกให้ แก่ผู้ขอโทษแทน พุคแล้ว หวลคิคนงน
 หมั้นศรีหา ความจัญไร แล่น ฤว่า มีเรื่องเคือง
 แค่นั้น ออกแน่นจึงแกล้ง กลั่นความ จำกูจะรู้
 แน่ตระหนัก จะต้องซัก ต้องไซ้ไต่ถาม คิก
 พलगทาง ลานงราม เดินไป ตามหมั้นศรีมา
 พุคจา ฯ เกรจา ๘ คำ ฯ

๑ รู้ที่ หมิ่นศรีแสงร้ง ทำก้มหน้า ข้อความ
ที่เรียนได้เท่า มา เป็นแต่กังขาในอารมณ์ เพราะ
ความพรักภักดี มีในได้เท่า เป็นปฐม ไม่
อยากให้ ใต้เท้า งงม หลง ชมที่ชั่ว นัวไป ฯ
๔ คำ ฯ

๑ อ้าย หมิ่นศรี ไฉน มิ่ง พาที่ฉันได้ มิ่ง
ไล่ความเมียบ กูกับ ชุนไกร พยาน มิ่ง อยู่ไหนไม่
เบิกมา ฤา มิ่ง เขา เลศ ไล่ ไคล้ เพราะใจ
ทุจริต อิงฉา มีสิ่งใด ปรากฎ แก่ ไนยตา กัรียบ
บอกมา ข่า ซ้ำที่ ฯ ๔ คำ ฯ

๑ เจ้าประคุณ ถ้าแม่ไม่การุญ กัป่นปี อัน
พยานใด ๆ ผมไม่มี เพราะ ผม นี้ รั อยู่ แต่ในใจ
เห็น คุณหญิง ยัง หย่อน ชนมา ไม่เทียบ เคียง
พรรษา ท่าน ผู้ใหญ่ คุรุ่ม รวกราว กักับ ชุนไกร

ทั้งก็ เป็น ชาวไทย อยู่ด้วยกัน แต่เดิม มา ชุนไกร
 ก็คุ้นเคย กับคุณหญิง ทราชมเชย บัวผัน ครั้ง
 ใต้เท้าใช้ถือหนังสือ นั้น ก็มีช่องพูดกันได้
 ไกลชิด ต่อมาก็เห็นสนิทสนม เกล้ากระผม
 จึง ออกระแวง จิตร ฟ้า อ้อยใกล้มค อยู่เนื่อง
 นิตย์ ฤาหนุ่มสาว ไกลชิดก็เชิงกัน ๆ เหวจา
 ๘ คำ ๆ

๑ หวาดจิตร ชุนพลให้คิดป่วนขึ้น ถ้าแม่
 ว่าสงไสยในทางนั้น เราต้องจับให้มันคืน
 ให้ตาย หมื่นศรี มิ่ง ต้องหาพยาน อย่าทำ
 พุดพะพาดเล่นง่าย ๆ หมื่นศรี ว่าผมมิได้
 คุกตาย แส่นเจ็บ แส่นอายแทนใต้เท้า เสนีว่า
 มิ่งนี้พูด กลอก กลิ้ง จะ คาคคั่นเอา จริงก็เหลว
 เปล่า ยกระบัตรว่า ขาก ขากไม่เขา เหลือจะ

จับกุมเขาได้คามือ ถ้าแม่ผมจับสิ่งสำคัญ
 ได้ เจ้าคุณผู้ใหญ่ว่าจะเชื่อหรือ วังสันว่ากูไม่
 ออ อือ เมื่อพยานถึงมือ จึง พุดกัน แม่ปรากฏ
 ว่า ปกติใส่ความเขา กูจะเอาโทษมึงถึง อาสัตย์
 พุดเสร็จ กราย กร จรจรัล ชัน อัมจันทร์ เข้า
 เรือนใน ฯ เสมอ ๑๐ คำ ฯ

๑ บัดนี้ หมื่นศรีกรมหมื่นใหม่ พยายาม
 หลายวันแล้วไซ้ เพื่อจะให้พญา เชื้อคำ
 วันหนึ่ง นิ่ง อยู่ในสวนมาลา พระเอนเห็นภรรยา
 งามขำ ทำให้คิด ปรอดปรองโล่ง ล้า จะได้
 เรื่อง แดง คำ ก็ ครานี้ คิด พลาจ ทาง กวัก เรียก
 มาโดย เมีย รัก ร่วมใจ เชิญมานี้ พี่ จะ ต้อง
 ขอ แรง หล่อนสักที จง ช่วย พี่ ให้ สมที่ใจ คิด
 ผ้า สะบาย ของคุณหญิง บัวผัน ผืนสี จันทร์ บก ทอง

พี่ต้องจิตร ขอมมาเป็นตัวอย่างสักนิต พี่จะ
คิดบ้างข้างเหมือนอย่างนั้น ๆ ๘ คำ ๆ

๐ ฟังไซ นางมาโดยสำรวจสรรพสิ่ง เอ๊ะ
ตัวเรานี่เป็นอย่างไรกัน เร็วพลันคิดหญิง
มะละกา เหมือนศรีว่า หล่อนเข้าใจผิด พี่ไม่คิด
นอกใจเสนาหา นางว่า ถ้าฉันนี้ภักดา จะมา
อยากได้ผ้าไปทำไม เหมือนศรีว่า จะขอไปทุกอย่าง
สรรพสิ่งอย่างอย่าคิดสงสัย มิใช่พี่ประสงค์
เองเมื่อไร ชุนไกรเขาชวนให้พี่มา มาโดยว่า
ชุนไกร แม้ประสงค์ เหตุไฉนไม่ตรงมาหาข้า
เหมือนศรี ทอบว่า เขา เกรงพญา จึงไม่กล้าใส่หน้า
มาวิงวอน แม่คุณเถิด อย่า มัวชักช้า เขาจะ
ทำ พี่แม่เสีย แล้ว หล่อน ช่วย พี่สักทีเถิด บังอร
อย่า มัววอนแม่ เล่นไม่เป็นการ ฝ่ายนางไม่

สงไสยว่า ผู้คน จะคิดเล่ห์แฉก เหมินหาญ
จึงไป หยิบ สะไบ เช่น ใช้วาน มา ส่งให้นายทหาร
ทั้งจำนอง ๆ เกรจา ๑๒ คำ ๆ

๑ บัดนั้น หมื่นศรีอินทิสมประสงค์ จึง
ลาภรรยาโฉมยง มุ่งตรงไปบ้านท่านขุนไกร
ฯ เชิต ๒ คำ ๆ

๑ ครั้นถึง จึง ค้อม มองดู ขุนไกร จะอยู่ฤา
ไม่ เห็นไม่ อยู่ หมื่นศรี ก็ ใจ เอา สะไบ ไป
วางข้าง ที่นอน นึก ว่า ครานี้ไม่ แคล้ว คลาด
ขี้มปลาง หยิบ กระทบ ภาศ อักษร กลัดไว้ กับ
สะไบงามงอน แล้ว รีบ ร้อนกลับ ไป จวนนาย
ฯ เชิต ๔ คำ ๆ

๑ แล เห็นพญาวังสัน อยู่ในสวนขวัญ
เหมาะหมาย จึงเดินเมียงมอง ย่องกราย ทำ
ประหนึ่งไม่สบายใจนัก ๆ ๒ คำ ๆ

๐ เมื่อนั้น วิ่งสนี่เสณี่มคักกั แลเห็น จึง
 ธิยก ร้อง ทัก แล้ว กวัก เข้า มา พา ติ เชี่ย กู
 าลุ้มใจ เป็น หักหนา รวากัข จะ เป็น ข้ำไป คา ติ
 มิ่ง มี เรือ มา อีก ภา ไม่มี มิ่ง พง ชี้ แจง ไป ให้
 ัจค ความ ๆ ๔ คำ ๆ

๐ บัดนี้ หมั้นศรี กั ม ขอบ ตอบ คำถาม ชุน ไกร
 กัข นาง รุ่ งาม ยัง ไม่ เห็น ลวน ลาม กัข อย่างไร
 แต่ เห็น ว่า บิทร มารดา ผู้ เสี่ยง มา แต่ น้อย จน
 ใหญ่ คุณหญิง บัวผัน นั้น ไชว ยัง หลอก ลวง
 เล่น ไต้ กังใจ จง ผม จึง คิด หวนใจ แทน ไต้ เท้า
 จะ เสี่ย รุ่ นงเยาว์ เพราะ ลุ่ม หลง อหนึ่ง เกว่ง
 ชุน ไกร ใจ ทนง เมื่อ ยาม ชิด โคม ยง จะ ไม่ ยิง
 ๆ ๖ คำ ๆ

๐ ความ หึง รุม รัง พญา เทย บ้า ค้าง ก
 นึก กลัว เมีย ชั่ว เสี่ย กระ มัง แต่ กู นี้ ก็ ยัง ไม่

วาทรัก มิ่งไต่รู้ได้เห็นอะไรบ้าง ที่จะอ้าง
 เป็นพยานให้ ประจักษ์ หมิ่นศรีว่าการมันยากนัก
 เพราะ เขา ลอบสมัครรักกัน แต่ครั้งหนึ่งเกล้า
 กระผมยังจำได้ ไต่ ยินท่านขุนไกร มะเมอผี
 เขา กอดก่ายเกล้าผมพัลละวัน แล้ว เรียบนาม
 ยัวผันผู้จอกใจ วังสันคยอกเข้าผางโงง อ้าย
 หน้าซื่อใจโงงทำกูไต่ หมิ่นศรีเถียงว่าผันเท่า
 หนีไซ้ เหตุไฉนจะถือว่าเป็นจริง ท่านพญา
 ว่าความทุจริต สังสรรค์จิตรมันอยู่เหมือนผีสิง
 แม้ไม่เคยนอนแหบ แอบอิง จะผันถึงคุณหญิง
 ก็ผิดไป ฯ เกรจา ๑๐ คำ ฯ

๑ ทำที่ หมิ่นศรีนั่งอยู่สักครูใหญ่ ทำประ
 หนึ่งจะ กรายลาไป แล้ว กลับใจกลับเข้าไป วันทา
 ขอเอา พระคุณไต่เท่า คำเข้าปกข์ของ เกษา

ด้วย ตามข้อความที่ถามมา ยังมีมากกว่า
ที่เรียนนี่ เมื่อแต่ก็มีกิจการ ไปที่บ้าน
ขุนไกรคนขยัน เห็นเขาถือตะป๋อสีจันทน์ ซึ่ง
คุณหญิงบัวผันให้เขาไป ๆ ๖ คำ ๆ

๐ ฟังว่า ท่านพญาเกิดกลางพล่านใหญ่ ผ่า
ห่มสีจันทน์นั้นไซ้ ฆราวาสให้ดูแต่ยังเยาว์
ท่านสั่งว่า เมื่อมีภรรยา อันคู่ควร วาสนาจึง
ให้เขา เสียใจดูไปให้อีใจเขา มันจึงไหลเอา
ไปให้ดู ออกเขยูก รักมันหนักหนา ยิ่งกว่า
ดวงไฉนนา ทั้งคู่ หน้าแค่นแสน ออกคัญญู ทั้ง
เมียกูและบุตรบุญธรรม ในโลกนี้สัตว์มีทั้ง
ล้าน ไม่เปรียบปานอียิวตัวงามซ้ำ ควรฤา
รูปสุกใสหน้าใจดำ หญิงระยำโสภาน่าเสียตาย
ยิ่งคิดยิ่งอึดซัดซัดของ ยิ่งตรองต่อไปยิ่งใจหาย

ชอกช้า อูรา ปรระคา ตาย ล้ม หงาย สลย ชย
ไป ฯ โศก ๑๐ คำ ฯ

๐ หมื่นศรี ค่อย ๆ นวด ^๕พิน จนวังสัน กลับ
คืน อารมณ์ได้ เห็น เป็นโอกาส ดี สมใจ ยิ่ง
กระพือ พัดไฟ เผา พญา แสร้ง พุก ^๕เป็นที่ แก้ว
เกลื่อน ชุน ไกร ^๕เป็น เพื่อน ^๕เสนาหา เขา ^๕รู้ ^๕คุณ
ใต้ ^๕เท้า ^๕กรรณา ที่ ^๕ไหน ^๕จะ ^๕กล้า ^๕ลวน ^๕ลาม ควร
ใต้ ^๕เท้า ^๕กรรณา ^๕หา ^๕โอกาส พย ^๕นาง ^๕นาฏ ^๕ซึก ^๕ไชร์
ใต้ ^๕ถาม ทำ ^๕อุบาย ^๕เรียก ^๕หา ^๕สะ ^๕ไบ ^๕งาม สึง ^๕เกด
ท่า ^๕นง ^๕ราม ^๕ให้ ^๕ง ^๕ตี ฯ ^๕เวร ^๕จา ^๕๘ ^๕คำ ฯ

๐ เมื่อ ^๕นั้น ชุน ^๕พล ^๕ชุน ^๕ของ ^๕หมอง ^๕ศรี เขอ ^๕คิง
เห็น ^๕กัน ^๕ใน ^๕วัน ^๕นี้ ช่ว ^๕ที่ ^๕ไม่ ^๕ช้า ^๕ได้ ^๕รู้ ^๕กัน พุก ^๕พลาง
ทาง ^๕เดิน ^๕ไป ^๕หา มึง ^๕มิตร ^๕ว ^๕นิ ^๕ตา ^๕บ ^๕ัว ^๕ณ ^๕ ยืน ^๕นึ่ง
มอง ^๕คุณ ^๕นวล ^๕จันทร์ ^๕วัง ^๕สัน ^๕ไม่ ^๕ไว้ ^๕ใจ ^๕ตน ฯ ^๕เสม ^๕อ
๔ ^๕คำ ฯ

๑ เมื่อ นั้น เขาว มาลัย หลาก จิตร ศึกษาน
 ภาควิชาทาง กุ ชอบ กล นฤมล ให้ คิค หนัก
 ใจ นาง จึง ตาม ความ ไค มั น ยาก ยุง ได้ ชาว
 มา จาก ก รุง ฉา ไฉน ภา ว่า มี เหตุ กวน ใจ บอก
 น้อย บ้าง เป็น ไร จะ ช่วย คิค ฯ & คำ ฯ

๑ ฟัง ตาม พญา ตอบ นาง งาม ผู้ สนิท พี
 คิค การ งาน เมือง อยู่ เมือง นิตย จึง มี ใคร ได้
 ชิต ชม เมีย อัน สัตว์ สามี ไม่ กอด ไว้ ก็ หัน เ
 เรไป ทาง อื่น เสียบ ไคน เจ้า ชู ก้อ ร้อ มา คลอ
 เคลียบ ก็ นัว เมีย ไคล หลง ทนง ใจ บัว ฝัน ไค ฟัง
 นิ่ง คลึง นี ผู้ หึง เมีย เล่น เป็น ไคน เมีย ทำ
 ความ ผิด ประ การ ไค จึง ชี้ หน้า ว่า ให้ ไม่ เมตตา
 ชะ ฯ แม่ บัว ตัว เอง ช่าง สรร เสก เล่น ล้น
 เป็น หนักหนา นี เกิด เหตุ อย่าง ไร ท่าน พญา

จึง ออ อัง ชิ่ง คำพาโลกัน ๓๖ แม่รูป สำอางข้าง
 ไช ลือ ไม่เข้าใจ คอก หรือ แม่ ชิว ผัน อันผ้า
 สะไบ ลี จันทน์ ผัน นั้น ยัง อยู่ ฎา อย่างไร ๗ เจจจา
 ๑๐ คำ ๗

๐ ออก สั้น บัว ผัน อัน อูรา หาน้อย ไม่ เพราะ
 ผ้า ลี จันทน์ นั้น ไชไร หายไป เมื่อไร ไม่รู้ เลย
 พญา เตือน อย่างไร ไหน เล่า ผ้า กัลยา อย่าง
 ไร มา ทำ เฉย อย่างไร เล่า นง ราม ทราม เซย
 สล่อน เอ๋ย ทำ ไม ไม่ หยิบ มา ก็ คือ ฉัน ไม่ รู้ ว่า
 อยู่ ไหน หา เท้า ไค ไม่ พย เลย เจ้า ขา ชุน พล
 แทข จะ สลอบ คบ อูรา แก้ว ตา ก็ รู้ อยู่ แก่ ใจ พี่
 บอก เจ้า แล้ว มิ ไช ฎา ผ้า นั้น คือ มารดา ของ ข้า
 ให้ เพราะ พี่ รัก โลม ทรู เป็น คู่ ใจ จึง ยก ผ้า
 สะไบ นั้น ให้ น้อง เจ้า ประ คุณ ควร โกรธ โทษ

ข้าคนรัก คุยประหนึ่งไม่รู้รัก รักของ แต่ที่จริง
 แก้วแหว่งและ เงินทอง ถึง จะ ต้อง เสียไป
 ไม่เสียกาย ถึง จะ ต้อง เปลื้อง ปลดหมดกายา
 จะ ยอม แลก เอาผ้า ผืนที่หาย ผัวชี้หน้าว่า
 มึงอีจ๊วยร้าย มึงพูดเล่นง่าย ๆ ไม่อายกู
 น้อยๆ แน่แม่บัว เห็นผัวรัก อัครลักษณณ์
 ปลอดปอกไม่ออกสู้ ผัวมันหลง หลอกเล่นหน้า
 เอ็นดู ที่ไหนเล่า จะสู้เจ้าชู๊ไทย ๆ ๑๔ คำ ๆ
 ๑ เมื่อนั้น บัวผันฟุ่มฟักอกใหม่ อนิจจา
 มาเป็นเช่นนี้ไป สारพัดทำให้ไม่เมตตา เสีย
 แรงสู้ทั้งพ่อทั้งแม่ เพราะเห็นแก่ผัวผู้เสนาหา
 มิหน้าข้าพลัดบ้านเมืองมา หวังว่า จะเกษม
 เปรมปรี ออกเอ๋ยอาภัพ ยัยน้อย บุญน้อย อับ
 หน่นปี เสียใจเป็นพันพันทวี มารศรีกัม หน้า
 ไศกาถัย ๆ โศก ๖ คำ ๆ

๑ เมื่อ นั้น วังสันเห็น น่องร้องไห้ สงสาร
นาง พ่าง เพียง จะ ซากใจ อดยาก จะใคร่ พุดตอข
ปลอขนาง แต่ความ หึง รัง รุมกลุ้มจิตร ทำ
ให้คิด อืด อัด ซัด ขวาง ครั้น จะ ขอบ แม่ รุข ~~ข~~ม
ลำอาจ ไม่อยาก ร่มรวม ปราง กีบ อ้ายซู้ จึง
พุด แก่ อรไทย วิไลย ลักษณ ถ้าแม่ ว่า ยังรัก
ข้า น้อย จง เอา ผ่าน นั้น มา ให้ ข้า ตู จึง จะ รุ
ว่า เจ้า ยัง ซื่อ ตรง ข้า ให้ เวลา เจ้า จน ค่ำ เพื่อ
ให้นำ ผ่าน จันทน์ นั้น มา ส่ง พุด แล้ว เดิน จาก
โคมขง ชัน ตรง สู่ จวน อัน โอิ พาร ๆ เสมอ
๘ คำ ๆ

๑ เมื่อ นั้น บัวผัน เยาว ขอด เสนหา จึง ตะ
โกน ร้อง เรือก อีมา ให้ ไป ตาม หา พี มา ไลย
ๆ เกรงา ๒ คำ ๆ

๐ ครั้นว่ามาไลยมาถึง นางจึงเล่าความ
ทุกสิ่งให้ ปรียทกซ์แล้วถามความไป จะ
ควรทำอย่างไรในคราวนี้ ฯ เหวจา ๒ คำ ฯ

๐ บัดนั้น นางมาไลยร้อนใจตั้งไฟจี เพราะ
ตัวเราเอง เทียวครั้งนี้ ไม่ควรที่จะทำมือ
ขอน ไม่รู้เลยว่าจะเกิดใหญ่ หาไม่คง
กันเสียไต่ก่อน จำเราจะช่วยบังอร ให้สิ้น
ทุกข์สิ้นร้อนในวันนี้ คิดพลางทางพูดกับ
บัวผัน แจ่มจันทร์จงไว้ใจพี่ จะค้นผ้าให้ไต่
ในเย็นนี้ หล่อนคงไต่คืนก็กับพญา อย่า
เศร้าใครกนักเลยจงเวยภักตร์ ร้องไห้หนัก
จะสลัดหมกสง่า ปล่อยพลางลา นางไคลคลา
ไปสู่เคหาที่พัก ฯ ชุบ ๘ คำ ฯ

๐ ครั้นถึงจึงว่าแก่สามี เธอนี้ ชุลมุนวุ่น
หนัก จนบัวผันกัลยาบุพการี หวังอกแทบ

หักเร้าร้อนใจ เจ้าคุณพญาราชวังสัน จะ
 เอาผ้าสีจันทน์นั้นให้ได้ ข้าจึงมาขอคืนไป
 อย่างว่าไว้รับส่งกลับคืนมา ๆ ๔ คำ ๆ

๐ ฟังคดี หมิ่นครีตใจ เป็นหนักหนา วังสัน
 นั้นถูกเราวางยา หึงข้ำแล้วสมอารมณ์ บอง
 จึงหันหน้ามาพูดกับเมียขวัญ ผ้าแพรสีจันทน์
 อันผูกช่อง พี่ขอเจ้ามาให้แก่พวกพ้อง เพื่อ
 เขาหลงหาข้างเหมือนอย่างนั้น พี่จะรีบไป ตาม
 เอามาให้ อย่างช้าได้เย็นนี้เย็นแม่หมั้น จะ
 วิดกมากไปทำไมกัน ผ้าสีจันทน์ไม่สูญอย่า
 ตกใจ ๆ ๖ คำ ๆ

๐ ฟังว่า กัลยา มิได้สงสัย ยิ้มพลา
 ทางคอยขอใจ อย่าให้ความวามไปไม่เป็นการ
 ถ้าแม้เขารู้ความ จะงามหน้า ท่านพญาจะ

ชัยเข้าบ้าน พุกเสด็จโหมยง นคราญ ก็
รีบกลับไปบ้านท่านจอมพล ฯ เชิด ๔ คำ ฯ

๑ บัดนี้ หมื่นศรีศุภที่จะได้ผล อันเรา
ประคิษสุคิต กุล แยกยล จะ ตรง ลง คลอง ทั้ง
พญาวังสนัจัญไร แล อ้ายขุนไกรทั้งสอง จะ
ค้ำค้ำว่า สม อารมณ์ ปอง สม หน้าหน้า ของ หอง
ตุ หมื่น กั้น จำ จะ ไป ชวน ขุนไกร ไป บ้าน พญา
ราชวังสนัจัญไร พอ พญา เห็น ผ้า สี ลูก จันทน์ อยู่ใน
มือ อ้ายขวัญคง เจียน ตาย คิก ไป ให้ กระทบ ยิ้ม
เยาะ ทั้ง มวล ล้วน เหมาะ เหมือน หมายถึง ส้ารวล
ปลาง ทาง ลูก ชน ตัก ภาย แล ฝืน ผาย ลง จาก
เคหาไป ฯ เชิด ๘ คำ ฯ

๑ ครั้น ถึง ที่ พัก ขุนปลัด ขนบตรี จึง เข้า
ไป ปราไสย เรือง จะ ขอ โทษ นั้น ไชร์ จะ สำ เร็จ

สนใจได้ฤยง ๆ ๒ คำ ๆ

๐ เมื่อนั้น ชุนไกรตอบว่าเห็นจะสมหวัง เพราะ
ท่านผู้หญิง เป็นกำลัง ในไม่ช้าคงจะตั้ง
ให้คิดคง เห็นวันนี้ส่งไว้ให้ไปฟัง ว่าจะได้
ฤยง อย่าง ประสงค์ เจ้าประคุณ ขอให้ ได้ดัง
ใจจง จะได้สิ้นพระวงห่วงใย ๆ เจรจา ๔ คำ ๆ

๐ ได้ทำ หมั้นศรีมารยาสาไทย ทำเป็น
ฟังเห็นผ้า สะไบ ที่ตนเองเอาไปไว้ที่นั้น จึง
พูดว่า เออผ้าผืนนั้นไซ้ ท่านชุนได้จากใคร จง
บอกฉัน คุณแพรว เนื้อประเสริฐ เลิศครัน ทั้งสี
สรรงามพร้อมย่อมนพothi ๆ ๔ คำ ๆ

๐ ชุนไกร ไม่คิดสงสัยหมั้นศรี จึง ตอบ
ว่าผ้าสะไบนี้ อยู่ที่ ๆ มาวางข้างที่นอน
ไม่รู้ได้ว่าใครส่งมานี้ ข้อความที่มีในอักษร

เขียนว่าให้ขุนไกร ผนวช รอน ไว้ ต่างตัว สวม
 มิ่งมิตร จะ เป็นหญิง อะไรไม่รู้ได้ มา หลัง
 ไสล ตัว ขำ หน้า หลาก จิตร ความ รัก ตัก คั้น
 สิ้นคิด ไม่เห็นทาง เข้า ชิด ได้ ทางใด คง จะ
 อยากให้รู้ว่า รัก ขำ ใช้ ขยาย ส่ง ผ้า นี้ มา ให้
 เป็น ธรรม เนียม หญิง แหก แผลก กบ ไทย ภา
 อย่างไม่ เพื่อน เขี่ย ช่วย คิด มา ๗ ๘ คำ ๗

๑. หมิ่นศรี ตอบว่าหญิง นี คุณ เป็น ขำ ความ
 รัก กลัก กลุ้ม รุม วิญญา จึง อู่ ส่ำ หั ใช้ เล็ด
 เพศ ขาย เมื่อ แตะ กั้น แล แม่ มา ไลย มา ขอก
 ว่า สะ ไบ ของ นาย หาย ผม จก จำ คำ เมีย อธิบาย
 โฉม ฉาย ให้ ผม ช่วย สืบ ดู ผม มา พิศ ดู ผ้า
 สี จันทร์ ทำ น ชุน ถือ อยู่ นี้น ชอบ กล อยู่ บาง ที่
 ทายี มลายู จะ ลัก ของ โฉม ตรู มา ให้ เกลธ ๗ ๖
 คำ ๗

๐ ฟังไซ ชุน ปลัดตกใจทำหน้า เหลอ ออก
 เขย นียบ หาย ตาย แล้วเฮอ ถ้าแม่เธอทราบไป
 ไม่ได้การ อีจัญไรที่ไหนก็ไม่รู้ มาเลือกหลง
 รักคุณต์นหาร่าณ จะมาลากข้าตรงลง ขาตาล
 ชะ อีมาร ผลิตาญชัย อัยปรี ถึง อย่างไรได้ กอด
 มันสักครั้ง จะไคล่ คลั่ง ลุ่มหลง ก็ควรที่ นี่ตั้ง
 แต้ย่าง เท้าเข้า เมืองนี้ มิได้คอบ ลัตรี ลักคน
 เลย ๑ ๖ คำ ๑

๐ หัวเราะ หมิ่นศรีทำเขาะ แล้วเฉลย นี่
 เพราะ หมุ่ม ตะกอล แลพอเฮย หญิง คิดใจ ฝៃ
 เชย รูป วิไลย แต่ถ้าแม่ว่า เกรง จะ เกิดผิด
 ผม มีความคิด จะ บอกให้ ผ้า แพร ลี จันทน์
 ฝิ่น นัยไซร์ ควร เขาไป สังกิ้นคุณ หญิง ยัว
 เล้า ความ ตามจริง ที่มีมา มิใช่ว่าเราผิด

คิดความชั่ว อยู่ที ๆ ผ่านมาถึงตัว ท่านขุน
 กลัว จึงรีบมาคืนนาง ถ้าแม่พูดตามตรง เช่น
 นี้ไซ้ไร ผิดจะมีอย่างไรทางไหนบ้าง มิใช่เรา
 ชิงช้าอำพรวาง ขยายความกระจ่างทุกสิ่ง
 ชัน ๆ ๘ คำ ๆ

๐ เชื้อใจ ขุนไกร ปรีเปรมเกษมสันต์ เกลอ
 กล่าวนี้จริงทุกสิ่งชัน มาไปด้วยกันเถิกเพื่อนยา
 ว่า พลังทางหาผ้าชัน ห่อผืนสีจันทน์นั้นแน่น
 หนา ชักชวนหมื่นศรี มีอชญา ลงจากเคหา
 รีบไป ๆ เชือก ๔ คำ ๆ

๐ มาถึง ยั้งซึ่ง ลานสวนหน้า จวนใหญ่ หมื่น
 ศรี จึงผูกแก่ขุนไกร ผมจะเข้าไปดูท่วงที ท่าน
 ขุนฯ คอยอยู่ภายนอก ผมจะ ออกมาเรียกทีนี้
 พุดพลาญอย่างเขื่องจรัส ชันไปสู่ที่ จวนพลัน ๆ
 เสมอ ๔ คำ ๆ

๐ เข้าไปประนมก้มเศศ บอกเหตุแก่พญา
 วังสน อ้นผ้าสะไบสีจันทน์ แม่มนั้นขุนไกร
 เขาได้รับ ครั้นเมื่อเกิดเหตุจำละหวั่น ชรชย
 คุณบัวผันจะขอกลับ บัดนี้ท่านขุนปลัดทัพ
 กำชับให้ผมมาคืบ ขอให้ดูโอกาสเพื่อพบ
 ประสพคุณหญิงบัวมารศรี เขาคอยอยู่น่าจวนนี้
 เสนีจะไปรทประการใด ๆ ๖ คำ ฯ

๐ เมื่อนั้น ขุนพลหนึ่งอยู่สักครูใหญ่ จิตร
 กลุ้มรุมหึงอยู่กึ่งใจ อีกกึ่งจิตรสงไสยอยู่ไม่วาย
 ขุนไกรไต่เลี้ยงเป็นลูกมา ไท่นจะกล้าลอบโลม
 โลมฉวย จำจะดูให้รู้แยบคาย จะเป็นตาย
 ได้รู้กันครานี้ คิดพลางทางมีปัญญา กูจะ
 แผงกายาในสวนศรี เจ้าจงนำขุนไกรมาในนี้
 ให้พบเมื่อกูเกิดเป็นไร ฯ เสร็จ ๖ คำ ฯ

๑ บัดนี้^๕ หมื่นศรีประนมกัมไพ่ว^๖ คลาน

คล้อย ถอย ออก นอกห้องใน ออกไป เรียกขุนไกร
เช่นนี้^๕กัน พาเข้าไปสู่สวนศรี^๖ ซี่^๗ที่สถิตย์
แม่บัวผัน แล้วตัวเองเลี้ยง ออกไป พลัน ไปยัง
ที่วังสัน^๕ นันทการณ^๖ ๗ ๖ คำ ๗

๑ เมื่อ^๕นั้น ฝ่ายว่าขุนไกรใจหาญ จึงเข้า
ไปหา นางคราญ แดง เล่า เหตุการณ์ ตลอดไป
เมื่อ^๕เขา^๖มี^๗ผู้นำ^๘ผ้า สี่^๙พัน^{๑๐}นั้น มาวางไว้ ให้
มี^{๑๑}แต่^{๑๒}หนึ่ง^{๑๓}สีก^{๑๔}กลัดไว้ ว่า^{๑๕}สะ^{๑๖}บาย^{๑๗}ส่ง^{๑๘}มา^{๑๙}เพื่อ^{๒๐}ไมตรี
ตัว^{๒๑}ผม^{๒๒}ไม่^{๒๓}ทราบ^{๒๔}เรื่อง^{๒๕}ราว จน^{๒๖}ได้^{๒๗}ฟัง^{๒๘}ข่าว^{๒๙}จาก^{๓๐}หมื่น^{๓๑}ศรี
จึง^{๓๒}รู้ว่า^{๓๓}ผ้า^{๓๔}สะ^{๓๕}บาย^{๓๖}ผืน^{๓๗}นี้ ได้^{๓๘}มี^{๓๙}ผู้^{๔๐}ลัก^{๔๑}ไป^{๔๒}จาก^{๔๓}นาย^{๔๔} บาง^{๔๕}ที่
จะมี^{๔๖}ผู้^{๔๗}อิ^{๔๘}ฉฉา^{๔๙} ปรารถนา^{๕๐}ให้^{๕๑}ผม^{๕๒}นี้^{๕๓}ฉิบ^{๕๔}หาย^{๕๕} จะมี^{๕๖}ผู้^{๕๗}
จง^{๕๘}ใจ^{๕๙}ให้^{๖๐}ร้าย^{๖๑} ถ้า^{๖๒}มุ่ง^{๖๓}หมาย^{๖๔}อย่าง^{๖๕}ไร^{๖๖}ไม่^{๖๗}ทราบ^{๖๘}เลย^{๖๙} ๗
๘ คำ ๗

๐ เมื่อนั้น นิมมอหงค์ขั้วผันปล้นเฉลย ท่าน
 ชุนฮยาว่าวุ่นไปอีกเลย บุญยังเซย จึงได้สะบายคืน
 ผ้าสะบายผืนนี้มีราคา ยิ่งกว่าผ้าอีกร้อยอีกพัน
 ผืน พอหายไปใจฉันเหมือนต้องปืน ถึงของอื่น
 สูญไปไม่อินัง ท่านพญาเรียกหาเมื่อเข้านี้ ครั้น
 ไม่ได้เสนี้เซอแทบคลั่ง พระเอินก็ชุนไกรไม่รอรั้ง
 นำผ้ามาสมหวัง จึงขอบใจ อันชุนไกรทำขอย
 ขยากคอบแทน แต่มันแสนจะยากลำบากใหญ่
 จำเป็นต้องขอผิดไว้ จนเจ้าคุณผู้ใหญ่ค่อย
 สำราญ ๆ เจรจา ๘ คำ ๆ

๐ ครั้นนี้พุกกันสักครู่ โฉมตรูจึงบอก
 นายทหาร ท่านชุนฮยาหนึ่งอยู่นี้นาน ผู้คน
 พลุกพล่านคอบหาความ แม้เจ้าคุณมาพบปะ
 ท่านชุน ก็จะต้องชุลมุนไต่ถาม กำลั้งเคือง

ซุน อยู่จะรู้ว่าม ก็จะไม่สม ตามที่ใจปอง ซุนไกร
ก็รับว่าจริงอยู่ ตัวผมก็เป็นผู้มีหมอง ต่าง
พูดจากันโดยปรองดอง แล้วทั้งสองก็ต่างคน
ต่างไป ฯ ๖ คำ ฯ

๐ เมื่อนั้น ฝ่ายพญาวังสัทย์ใหญ่ แผลงคู
อยู่หลังพุ่มไม้ ความหึงรังใจถึงไฟฟอน มีหน้า
ซ้าหมื่นศรีผู้ใจร้าย อธิบายปิดความไม่หยุด
หย่อน เหมือนช่วยก่อไฟให้เริงร้อน สันทาง
ผืนผ่นอีกต่อไป ฯ ๔ คำ ฯ

๐ ใต้ถ้ำ ชีตัวที มันทำกูเช่นนี้ก็ทำได้ เสีย
แรงรักยิ่งยอกจอกใจ แทะย จะทูลหัวไว้ทุก
คืนวัน ใจสัตรีนี้แสนที่จะซัว เหมือนน้ำบน
ใบข้าว ระวังตัวนั้น กลอกกลิ้งทั้งผิวของตัวนั้น
ซัว นกรรจทรมศหมต ฮาย อ้าย ซุนไกร นั้นแล้ว

เรา เลี้ยง มา ยิ่ง กว่า ลูก ๑ ยิ่ง สหาย หวัง
 ผาก ฝึ ใช้ ไว้ เมื่อ ตาย มัน มา กลับ ทำ ร้าย ได้
 ลง คอ โอ้ โอ้ คน เรา ช่าง ใจ หยาบ ทำ ขา ง่าย
 ตาย กระ ษี หนอ นาง บัว ฆ่า ด้ว ไม่ รือ รือ อ้าย
 ชุน ไกร ฆ่า พ่อ ไม่ ปรานี ฯ โอศ ๘ คำ ฯ

ว่า ๐ บัด นี้ ยกร บั ตร ี ดี ใจ เห็น ได้ ที่ อัน ท่าน
 พญา ใน ครา นี้ เสีย ที่ เรา แท้ แ่นัก ใจ นข
 ษี ปรหม กั ม เกษี พา ที่ ปรหม หนึ่ง ไกร ษน ัก
 เสีย แรง เจ้า คุณ การ ุญ วั ก อ้าย ชุน ไกร ใจ ักษ
 ไม่ คิค ทุ เมีย ของ ท่าน ไม่ ควร จะ ลวน ตาม หึง
 อิง งาม ๆ กั มี อยู่ ไม่ ควร เลย จะ เล่น เบิน
 เชิง ชู อ้าย ออก ตัญ ญ สุต จัญ ไร แต่ เติม ฌม
 กั บ มี ภั ธิ เป็น มิ ตร ไม่ สำ คัญ ว่า จะ คิค เช่น นี้ ได้
 แต่ ปราก ฎ ว่า ชัว ฆ่า น นี้ ไซ้ ไม่ ขอ คบ ต่อ ไป จน
 วาย ปราก ฎ ฯ ๘ คำ ฯ

ไว้เสด็จตามแบบอย่าง พญาหนึ่งพร้อมพร้อมพวก
ขุนนาง อันต่างคอยฟังพระโองการ ฯ ๔ คำ ฯ

๑ บัดนี้ พันพุมจึงแก้ข้อสาร วางผ้า
ห่อลงตรงพาน แล้วจึงเอือนอ่านสารไป ฯ

๒ คำ ฯ

สร้อยสน สาร ตราเจ้าพญาจักรี ศรี องครักษ์
 ๑ ผู้ใหญ่ สมุหนายกยศไกร วิไชยเสนา
 ขิขติ มา ยัง ออกยาราชวัง สัน ครอง ชันท์
 มะละกาบุรี ศรี สมเด็จพระ ปิ่นขัดพี ได้มี
 พระราชโองการ ว่า ใจร มลายูผู้ร้าย ทัพไทย
 ทำลายล้างผลาญ สุก สันกำลัง จะ รอนราญ
 พระपालพานิชอีกต่อไป เหตุการณ์ ทังปวงก็ร้ายคายน
 เรียบราย ทัวท้องทะเลใหญ่ อันพญา วัง สันนั้นไซ้
 ไปรดให้กลับคืนพระนคร ให้ขุนไกร พลพ่าย

นายรอง อยู่ครอง มะละกา สโมสร์ ให้เลื่อนเป็น
พระวิไชยสาคร อาญาสิทธิภูธรไปรตประทาน ฯ

๑๐ คำ ฯ

๐ เมื่อ^๕นั้น พยาราชวังสันใจหาญ คำนัย
รับราชโองการ แล้วรับสาร ตามเยี่ยงประเพณี
แล้วจึง พุด แก่ ออก พัน ทำ^๕นั้น มา เรียบ ตาม วิถี
ฎาเหตุ ชัก ช้อง ไต มี จง บอก แก่ เรา^๕นี้ อย่า เกรง
ใจ ฯ ๔ คำ ฯ

๐ บัด^๕นั้น พันพุดม ประนม ก้ม ไหว้ เศษะขารมี
ภูนัย เกลา^๕กระดม มา ได้ โดย สำราญ อัน
ไต่เท้า กรุณาการุญ พระคุณ ยิ่งใหญ่ ไพศาล ผม
ไม่ขอ รบ กวน ให้ รำคาญ ขอ ประทาน แต่ ที่ พอ
อยู่พัก ฯ ๔ คำ ฯ

๐ เมื่อ^๕นั้น วังสันเสณี มี ศักดิ์ ใจคอ ไม่ สู้

สหาย นึก จึงตอบโดยไม่พัก ทริไตร ท้องตรา
 ปรากฏให้ถอนข้า มิรู้ว่าจะจัดได้ฤาไม่ ทำไม
 ไม่ไปหา พระวิไชย ท่านเจ้าเมืองใหม่คง ภาบุญ
 ข้า ขออภัยเสียสักครั้ง ข้านี้กำลังธุระวุ่น หมอง
 ม่นเห็นตนนั้นสิ้นบุญ ผลัน ผลุนทลิ่ง ลุกไป
 พลัน ๑ เชือก ๔ คำ ๑

๐ ครั้นถึง สวณศรี ข้างที่ พัก ประสบหงส์ลักษณะ
 บัวผัน • จึงเล่าความที่ตราสั่ง มา นั้น นวลจันทร์
 จงช่วยยินดี ๑ เกรงา ๒ คำ ๑

๐ เมื่อ นั้น บัวผันภักษามารศรี ชื่อตรงจง
 รักภักดี สำคัญว่าสามีนั้น พอใจ จึงตอบว่า
 ภักดา จะกลับ คงได้รับบำเหน็จบำนาญใหญ่
 ทั้ง ที่ฉันก็พลอยดีใจ ด้วยเจ้าเมืองใหม่ นั้น
 เหมาะแก่ นึก ๑ ๔ คำ ๑

๑ ความหึง รุมรัง ขุนพลทรงคักกั พังคำ
 กัลยาบุพการีภักตร์ ก็ยิ่งซัก จิตร หมุนวุ่นไป ชะ
 ช่าง ภาระไร คุณหญิงบัว ผัวตัว ถูก ถอดหัวเราะได้
 พระวิไชยสาคร นั้นไซ้ไร เหตุไฉน นาง จึง ช่วย นิยม
 นางว่านี่อะไร ใคร ถูก ถอด หัวเจ้าคุณ เป็น ยอด
 สุก จะ ช่ม ที่ สิ่ง เรียก กลับคืนควร ชื่นชม จะ
 ได้ ผาคูก สวมที่ใจ จินต์ ขุนพล ขุนช้าง ร้อง คุณ
 มิ่ง ราน ชู้ จนหมดความ อาย ลั้น อดยาก ให้ ผัว ไป
 พันไม้ ยล ยิน เพราะ ถวิล ถอด ชู้ ให้ หน้าใจ
 นาง ว่า อนิจจาว่า เล่น ชู้ ส่วน ที่ ฉันทัน ไม่รู้ ทาง เห็น อี ได้
 ใคร ได้ รู้ ได้ เห็น เล่น กับ ใคร เจ้าคุณ เป็น ผู้ ใหญ่
 ออย่าหาความ ฯ ๑๐ คำ ฯ

คักกัไท อีภาที มิ่ง พุกทา พาที่ หยาบ หยาม
 ๑ มิ่ง ไม่ ครั้น คร้าม แก่ ความ ขาป กรรม อี เจ้า

มารยา แส่นสาระย้า เล่นชู้มีหน้า ช้าสั้น
 ยางอาบ สาระพัทสาระเพ หันเหโยกย้าย จิตร
 มิ่งมุงหมาย ทำร้ายสามี เห็นภูหัวโต ไร่เปล่า
 เต็มที่ ไม้รู้สาตี อัยปรีปานโต ฯ ๘ คำ ฯ

๑ เจ้าประคุณ หมกความการุญญาไหน จึง
 หาคความไล่ ให้เห็นโทษร้าย อธิจาเอ๋ย ไม่
 เคยให้ชาย เข้าแตะต้องกาย เพราะหมาย
 รักตัว • เล่นชู้เมื่อไร ใคร บอกทูลหัว นื่องญา
 แส่นกล้ว จะ มีว จะ มล ทรอยผีร้าย กล้า
 กรายมาตล จิตร เชอ ฉงน หลง กลคน พาล
 ฯ ๘ คำ ฯ

๑ ฟังคำ ยิ่งช้าช้า เลือกเดือกปล่าน หนอย
 หน่อขี้บัว ซาคิชั่วสามาญ วาจา กล้าหาญ จัก

จำนงเถียงกู มิ่งทำนอกใจ ยังไม่อดสู พง
ร้องเรียกชู ชูมาช่วยกัน ว่าพลางฉวยไม้ วังไล่
พัลวัน ทีนางบัวผัน จำละหวั่นวุ่นไป ฯ ๖ คำ ฯ

๐ นางบัว ทั้งเจ็บทั้งกลัวแทบตักษัย จึง
ร้องก้องกรีด หวิดแทบขาดใจ โอยพี่มาไลย
ไม่มาช่วยน้อง มาไลยวังมา อ้าแขนยกช้อง
แล้วช่วยเรียกร้อง กึกก้องไกลา หมิ่นศรีพันพุ่ม
รีบรุดเข้ามา กั้นทางพญา เห็นยวมาไกล
นาง พญาไล่ตี หมิ่นศรีกั้นทาง พี่เลี้ยง
หลยพลาง พานางเลี้ยงไป ฯ เชิต ๘ คำ ฯ

๐ บัดนี้ พันพุ่มแลดูท่านผู้ใหญ่ แล้ว
พูดว่าดูหน้าอนาคตใจ โฉนมาเห็นไปได้ทั้งนี้ แม้
จะนำความนี้ไปเล่า เขาๆ จะเชื่อในกรุงศรี
เขากล่าวว่าภรรยาสามี คู่นี้แหละรักกันจริง จึง

นี่เคย เบ็น มา แล้ว ฤา หมิ่นศรี ฤา เฉพาะ วัน นี้ มา
 คลุ้มคลั่ง ข้าส่งสาร นงคราญ เหลือ กำลัง ผัว
 ชัง เขาวเรศ เพราะ เหตุใด ฯ ๖ คำ ฯ

บัดนี้ หมิ่นศรี ตอบ วาจา สาโดย อธิการ
 ท้าตี เช่น นี้ ไชร์ มี อยู่ เกือบ ไม่ เว้น สัก วัน ท่าน
 พญา ท่าน หึง เป็น ประมาธ นำส่งสาร คุณหญิง บัวผัน
 ทรอย โทษ ที่ หิน บิดา นั้น จะ เป็น กรรม ตาม ทัน
 ประจักษ์ ตา ท่าน พัน เชื่อ ข้า เด็ด ครานี้ สลัก
 ไป เสีย สัก ที จะ ดี กว่า ถ้า ชิน ยบ ยั้ง อยู่ ซ้ำ ท่าน
 พญา จะ เกิด วิชาญ ฯ เจจ ๖ คำ ฯ

๑ บัดนี้ พัน พุฒ อหฺรราช อาง หาญ ไม่ รู้
 เท่า หมิ่นศรี ที่ ใจ พาล ไม่ รู้ ว่า คิ ดการ จัญไร
 สำคัญ ว่า จร รั กษ ติ ต่อ ท่าน เสนี ผู้ ใหญ่ คง จะ คิ ด
 โลม เล้า เขา ใจ ปลอบ ให้ คิ น ที ภัย ซา ยา ครั้น

จะ อยู่ ภั กุ จะ ภั ก ขวาง หลีกไปให้ห่างเสียดีกว่า
 คิคพลาง ทาง พุก กระจับ ลา ออกมา จาก ส่วน
 มาลี ๑ ๖ คำ ๑

๑ บั กั น ษั ย ษั ต ร ปรึ เปร ม เกษ ม ศรี อุบาย
 ประทิม ชู คิค คี ไม่มี ชัก ขวาง ใน ทาง ไท จึง เข้า ไป
 เคารพ นบ นอบ ระยอบ เรียน ตาม ท่าน ผู้ ใหญ่
 บั กั น ษั จะ ไป รศ อย่าง ไว ฌ ม คอ ย รั บ ใช้ ไป ทำ พลัน
 ๑ ๔ คำ ๑

๑ เมื่ อ น ษั เสนิ เคือง ชุ่น หุ่น หัน วัน ษั อ ย วั
 ทั ว สำ คัญ ไท ษ ม น ษั น ษั ถึง มรณา ครัน ว่า จะ
 รัง รอ วั กุ ไช วั อ ย อาย ชาย หน้า กุ คิค จะ
 ผลาญ ชีวา ใน เมื่ อ เพล รา ตรี ภาล ส่วน มึง รั บ ปาก
 กุ วั จะ ฆ่า อ้าย จัญ ไร เหม หาญ มึง รอ รัง ไร
 ไม่ ทำ การ ล้าง ผลาญ ให้ ส ม วา จา ๑ ๖ คำ ๑

๑ บัณฑิตนั้น หมิ่นศรี ระวังขอ ทอขอว่า อัม อ้าย
 ใจญโร อหังการ ก็ จะ มัวข มรณาในคินนี้ ใ้เท้า
 กรุณาอย่า เป็นห่วง การ คง ล่วงไป ถึงที่ พอ
 เพลา ผู้คนสังกตที ชีวิต ของ มันจะ บรรลือ เกล้า
 ฌม ขอ ลาไป เตรียม การ ฌญผลาญโดย ฌียบ
 ฌียบใ้ ว่า พลาทาง ถอย ออกไป พัน ท่าน
 ผู้ใหญ่ มิใ้ ซ้ำ ๆ เสมอ ๖ คำ ๆ

๑ บัณฑิตนั้น ฝ่ายว่า นายโชติ โกรธหนักหนา ไม่
 สม ถวิล ฌินดา จึง มา คอย ต่อว่า ผู้ร่วม คติ พอ
 หมิ่นศรี ออกมา หน้าจวนใหญ่ จึง ตรงไป จับ มือ ถือ คติ
 รุง มา แล้ว ว่า อย่างไร มิตร มิ่ง ฌ จิตร หลอก ฌ
 เล่น สบาย ไหน บอกว่า ไม่ ซ้ำ จะ จัก ใ้ ฌ นี้ ใ้
 ประโลม โหม ฉาย เสี้ย แรง คอย ฟัง อยู่ แทะ ตาย
 จะ ไม่ ใ้ สม หมาย แล้ว ครานี้ มี ฌรา ใ้ ใ้ ทำ ท่วง

วังสัน ไม่ก็วันก็ จะ กลับไป กรุงศรี อันว่าแม่ขั้ว
ตัวก็ ฎที่ จะชวตเสียบแน่แล้ว ๆ ๘ คำ ๆ

๐ ฟัง ความ หมิ่นศรี จึงห้ามว่า เกลตอแก้ว มิ่ง
อย่าท้อ จิตรคิตคลาต แคล้ว จงเดินแน่ๆ ตาม
ทางที่ฎนำ นายโชติ ตอบว่า มิ่งนี้หนักหนา มิ่ง
พากุลลงไม่เห็นล่ำ หมิ่นศรี ว่าควานี้จงเชื่อคำ
ฎจะนำให้ สมน อารมณ์ ปอง แม้ต่างว่า ออกพระ
เจ้าเมืองใหม่ พระเอินตายลงไซ้ร้ก็ไ้ช่อง ทวีป
นี้ไม่มีผู้ใดครอง วังสัน คงต้อง รัง อยู่ที นาย
โชติว่า ซ้ำยังไม่เข้าใจ เหตุไฉน พระ วิไชย
จะเห็นผี ซ้ำดูเขา อยู่ที ๆ ไม่เห็นว่ามีโรคภัย
หมิ่นศรี ยม พลังทาง เฉลย คนไม่มีโรคเลย
ก็ตายได้ ถ้าแม่เขา มีค้ำ คำ เข้าไป จะไม่
ตาย อย่างไร จง ว่ามา นายโชติถามว่าใคร จะ

ลงมือ หมั่นครีว่าชื่อมิ่งลิหว่า นายโชติยืนกลอก
 ไผ่หนา เขี่ยอย่าเข้าเล่นกันเช่นนี้ กูเข้าหยอก
 มิ่งเมื่อไร กูแหมะให้จริง ๆ นะฟ้าผี อย่ารอช้า
 ฆ่ามันเสียคืนนี้ จะทิ้งไว้ไม่ตีคงเสียการ
 ฯ เหว้า ๑๔ คำ ฯ

๑ พังอุบาย นายโชติกลับกลายเป็นเหิมหาญ
 เพราะจิตรนั้นคิดอหังการ หมายถึงเขาวมาลัย
 เมษพญา พังเพื่อนทวาริตคิดกล ในกมลไม่
 คิดกังขา จึงยอมตามคำที่นำมา ยินยอม
 พร้อมพากันคลาไคล ฯ เชือก ๔ คำ ฯ

๑ ครั้นถึงซึ่งหน้าที่พัก สำนักออกพระเจ้า
 เมืองใหม่ หมั่นครีจึงช้ฟุ่มไม้ ที่ให้ นายโชติ
 แผลงกาย หมั่นครีว่า กูจะพร้อมเพรียง เรียก
 มิ่งออกมาตั้งหมาย มิ่งจงหาช่องแทงให้ตาย

วอดวายให้สุมเจตนา ฯ เกรจา ๘ คำ ฯ

๑ เสร็จแล้วเข้าใจกันก็ หมื่นศรีไปยื่นหน้า
เกศา ร้องเรียกชื่อพระวิไชยเชษฐามา ตูซ้า
มีกิจมาพาที ฯ ๒ คำ ฯ

๑ ฝ่ายพระวิไชยได้ยินเรียก สำนึกว่า
เสียง หมื่นศรี เปิดประตูออกมามีซ้าที่ ถ้าม
ว่ามีธุระประการใด ฯ ๒ คำ ฯ

๑ บัดนั้น หมื่นศรีตอบวาทาซ้าไม่ ใจคุณ
ท่านเจ็บ มากไป ขอเชิญพระวิไชยไปเยี่ยมเจอน
ท่านว่า บรรดาคนในข้าน ไม่มีใครพยายามได้
เหมือน ขอท่านพระ วร มาอย่า แสเชื้อน ไป
ด้วยกัน ยัง เรือนท่านพญา ฯ ๔ คำ ฯ

๑ เมื่อนั้น พระวิไชยมิได้กังขา เพาะ
ความกตัญญูอยู่วิญญา ให้เห็น ห่วงพิคา นั้น

พันไป ยามที่รับใช้กิจการ ทั้งเคยพยายาม
 เมื่อยามใช้ แต่ก่อนมาไม่เคยจะห่างไกล ถึง
 อย่างไม่ต้องไปหาบิดร จึงไต่หน้าพูดไป ทาง
 ในเรือน พวกเพื่อน ๆ ดูข้าลา ก่อน บัดนี้
 ข้ามีธุระร้อน จะผันผ่อนมิได้ในครั้งนี้ ขอให้
 ท่านหลวง และ ท่านพัน เลียง กันให้ อิ่มเต็มที่
 พูดแล้ว จึง รีบ ทรลี ค่อย ตาม หมื่นศรีลีลา ฯ

๘ คำ ฯ

๑ ฝ่ายว่า นายโชติซึ่ง แฝง อยู่ แลดูพอ
 เห็นได้ท่า จึงวิ่งถลันออกมา ชักมีดเงื้อง่า
 ทำจะแทง พระวิไชยไต้ ยืนจึงฉินมา เห็น
 สาตรา จึงโลกโคกเข้าแย่ง นายโชติปักขั้วควักแวง
 ท่านพระ ถีบ ตะแคงคว่ำลง กลั้วพลิกภาษาชั้น
 มนได้ ความกลัวเหลือใจ แทงเทาส่ง พระอิน

ปลาย มีค นึ้น หันตรง ถูก ชงค์ ท่าน พระ หนักใจ
 พระ วิไชย ชักใจ จึง แย่ง ยื้อ บัด มีค จาก มือ นาย
 ไชติ ได้ แล้ว รือ บีบ คอ เข้าไว้ มิให้ ต่อ สู้ ไป
 ไต่ ออกที แล้ว จึง ตะ โทณ เสียง ลั่น ท่าน พัน
 ท่าน หลวง มา เร็ว นี ผม ถูก ผู้ ร้าย ราวี ไม่ รั
 ว่า จะ มี อีก ก็ คน ฝ่าย หมื่น ศรี เห็นที จะ เสีย ทำ
 ไม่ สม ปราถนา แล้ว ก็ ปั้น จึง คิด ทำ เล่ห์ แฉก
 ทำ ตน เป็น เพื่อน พระ วิไชย วัง มา ร้อง ว่า ปล่อย
 ผมเอง อ้าย ตัว เก่ง โทษ มัน นั้น เคย ใหญ่ จะ
 ให้ มัน รอด ปลอก ไป ไย จะ ต้อง ฆ่า เสีย ให้ ม้วย ชีวิต
 ว่า พลาด ทาง ทำ เข้ม แข็ง แล้ว จึง แทง นาย ไชติ
 คุ้ม กั้น หยัน พอ ไต่ ยืน ชูลมุล วุ่น กัน ก็ รีบ หัน
 หัน ไป ไม่ รอรี ฯ เชศ ๑๖ คำ ฯ

๐ ฝ่าย ว่า หลวง ราม และ พัน พนม ไต่ ยืน

เสียง อุตตลุต อึ้ง มี นวยศำตรา อารุชตามที่มี
 รัย มา ยัง ที่ อึ้ง อล คบ เพลิง จุก ส่อง มอง ไป จึง
 เห็น พระวิไชย กลาง ถนน พันพุ่ม เข้า ช่วย พยุง คน
 แล้วถามยบุล เหตุการณ์ ๖ ๖ คำ ๖

๑ เมื่อนั้น ออกพระวิไชยใจหาญ จึงเล่า
 แดงแจ้ง การณ์ หมื่นศรี นายทหาร มาแจ้ง
 ความ ว่าท่านเจ้าคุณบิดาไซร์ มีการ เป็นไซ
 แสนหน้าขาม เจ้าคุณนั้นไซร์ให้มา ตาม ตุ ข้ำ
 มีความภักดี จึงรัยไป บอกลา เพื่อน ลง เรือน
 เดินมา กับ หมื่นศรี อ้าย คน ร้าย มัน แอบ อยู่ ตรงนี้
 ไต่ที่ จึง โดค โลก ออก มา คอ สู้ กั น อยู่ ซูล มน
 แต่ พระเอิน เป็นบุญ ของ ข้ำ ยังไม่ถึง ที่ตาย วาย ชั่ว
 จึงไม่ เจ็บหนัก หน้า ปาน ไต ดู เหมือน ไม่ ถูก เสน เอ็น
 เป็นแต่ โลหิต หลั่ง ไหล ส่วน อ้าย ผู้ ร้าย คน หนึ่ง ไซร์
 หมื่นศรี แทะ ล้ม ไป ที่ ตรง นี้ ๖ ๑๐ คำ ๖

๑ บัณฑิตนั้น พันพุ่ม ออนุราชคนขยัน เรียกไฟ
 ไปส่องผู้ร้าย พลัน เอ๊ะ มันมิใช่ มลาญู เห็น
 ถนัด ชัดเป็นคนไทย เออ ดูหน้าอย่างไร เคยเห็น
 อยู่ เรียกไฟเข้าใกล้พิณิจู สักครูจึงจำได้ ชัด
 คนนี้ ชื่อ นายโชติ เคยเห็น เป็น มหาตเล็ก จอม
 กษัตริ์ เปนลูกชายท่าน หลวงพิพัฒน์ ใน
 พลัด มาถึง มะละกา ฯ เจรท ๖ คำ ฯ

๑ บัณฑิตนั้น ฝ่ายว่า หลวงรามอาสา ได้ฟัง
 พันพุ่ม เจรท จึงพูดว่า เรื่องนี้ดู ชอบ กล เมื่อ
 ครั้ง ก่อนนายโชติ ก่อคดี มีหน้าซ้ำครั้งนี้ด้วย
 อีกหน ถ้า คิดไป ในทาง ประโยชน์ตน ไม่เห็น
 ผล ปรากฏ ประการใด อนึ่ง ความประพฤติ ของ
 หมื่นศรี ผมเห็น เป็นที่น่าสงไสย ผมเห็น ฤคยา
 พระวิไชย จึง งใจหา ช่อง คอย ปองร้าย ครั้ง

ก่อนซัก ชวน กนิษฐา เกิดเหตุพา กัน เจียน จะ
 ฉวยหาย ครั้ง นั้น นายโชติทำ ทาย จึง วุ่นวาย
 ออ อังคณิก ครั้ง นี้ หมื่นศรี ก็ มา ขอก หลอก
 ว่า เจ้าคุณใช้หนัก เพราะ รู้ ใจ พระวิไชย ว่า จงรัก
 เมื่อ มา แล้ว ก็ จัก ได้ ท่วงที ฯ ๑๐ คำ ฯ

๑ เมื่อ นั้น พระวิไชย สำนคร เรื่องศรี ในดวง
 จิตร คิตรี ร้าย นั้น ไม่มี จึง พา ที่ ไป ตาม ที่ ตน คิด
 อัน ว่า หมื่นศรี สิทธิการ เป็น ทหาร ร่วม กอง ร่วม
 กิจ ส่วน ตัว มิ หน้า ซ้ำ เป็น มิตร ไฉน เล่า จะ คิด
 ผลาญ เรา เมื่อ พยาน ยัง ไม่มี พอ ขอให้ รอด การ
 สง โสย เขา ควร สืบ ต่อ ไป ให้ ได้ เค้า ไม่ ควร
 เตา ประกอบ ตาม ใจ ฯ ๖ คำ ฯ

๑ บัด นั้น หลวงราม ตอบ ว่า หามิ ได้ ผม ไม่
 อยา กหา ความ จัญไร ซัด ใส่ ให้ ผู้ ประพฤติ ตี ท่าน

พระองค์ใจ ซื่อตรง จึงได้หลงเสน่ห์ กลของ หมื่นศรี
 ผมจะสืบให้ได้ ในครานี้ ร้ายก็ ก็คงได้รู้กัน
 ผมจะรีบไป จวน ขุนทหาร สืบอาการ ท่านพญา
 วังสน แม้ไม่มีป่วยไข้ อย่างสำคัญ ก็ จะรู้ว่ามัน
 นั้นจัญไร ท่านพันพุม พง อยู่ดูแล ชะล้าง ขาด
 แผลหายได้ ว่าปลาง ทางไหว้ พระวิไชย แล้ว
 รีบไป ยังบ้านท่านพญา ฯ เชิด ๘ คำ ฯ

๑ มา จะกล่าวขบไป ถึง วังสน เสนี มียศถา
 มีความ หม่นหมอง ซ้อง อูรา สำคัญว่า ภรรยา นั้น
 นอกใจ ในดวง จิตร ยิ่ง คิด ยิ่ง ระบม ธรรม เขียม
 แหก ยัง นิยม หา ทั้งไม่ อัน สัตร์ ผู้ มี ชู้ แล้ว ไชร์
 ผัว ฆ่า เสีย ได้ ไม่ มีความ คิด แล้ว จึง หยิบ กฤษ
 เหนียบ จิตร เจ็บ ทุกข์ เจื่อ เหลือ จะ ห้าม แขงใจ
 ไปห้อง นาง ราม เวลา ล่วง สอง ยาม สักคน ฯ
 เสมอ ๖ คำ ฯ

๑ ครั้นถึง จึง ปลุกนาง มาโดย ลุกขึ้นไว ๆ
 อย่าง มัว บ่น พง ออก จาก ห้อย ไหว ไป ให้ พัน คอย
 ห้าม ผู้ คน อย่าง ให้ มา ฯ เจริญ ๒ คำ ฯ

๑ ครั้น นาง มา โดย ไป แล้ว พิศุณ นาง แก้ว
 เสนหา นิ่ง ลง บน เคียง เคียง ภาษา มอง หน้า
 นิม นาง พลา ง ครอบ ๑ ๒ คำ ฯ

๑ ญาณ ไสย ๑ ใ้ ว่า เจ้า ทวง ชีวิต ใจ พี่ จะ ซาก
 เพราะ ลำ สรวล หมายถึง ภิรมย์ ชม ชิค สนิท นวล
 ขบ ขวล ออก กล้ว ช่ว วัน ตาย หวัง สวาส ดี นาฏ น้อง
 ประคอง ขวัญ ชม กั้น จน ฟ้า คิน หาย น้อง ไม่
 ปราณี้ พี่ ชาย ใจ ร้าย คบ ชู้ มา คู่ ครอง เมีย พี่
 ต้อง มี แต่ ที เลิศ ประเสริฐ ทั่ว คน ไม่ หม่น หมอง
 เมื่อ มี รา คี พาด พ้อง แม้ นึก นิ่ง ก็ ต้อง พราก กั้น
 ยาม น้อง ต้อง ม้วย ชีวิต ทั่ว พี่ ก็ เพียง อา สัญ ถึง

จะ ทนหม่น หมอง ครอง ชีวัน จะ คิดถึง บัว ฝัน ทุก
 นาที คือ กรรม ทำไว้ แต่ปาง ก่อน ตาม มา รอน
 รม รุ่ง ถึง ที่ ครอบ ฎ พลา ง ทาง กอด เทวี เสนี
 สอน โศกา ฯ โอศ ๑๐ คำ ฯ

ว่า เมื่อ นั้น นาง บัว เยาว ยศ เสนหา พลิก
 ฟ้า ฝน จาก นิทรา แล เห็น ภัค ฑา มา คร่ำ ครวญ
 นข นัว เรียน ถาม ความ ไป เหตุ ไฉน ภัค ฑา มา
 กำ สรวล มี เหตุ เกท ภัย อย่าง ไต กวน จึง ปรึะ มวล
 ทุก ช โศก วิโยค นั ก ฯ ๔ คำ ฯ

๐ เมื่อ นั้น วั ง สัน เสนี มี คัก กั จึง คอบ กัลยา
 ญู พาก ฎ ทร หน ลัก ษณ ย์ อม รุ ้อยู ่ แก ใจ เสีย แร ง
 พิ รัก แท ข ทูล หั ว แม ่ บัว คิด นอ ก ใจ ได้ ทอด ทัง
 ภัค ฑา ไม่ อา ไลย ช่าง ไถล เล่น ชู้ อศ สู คน ฯ ๔ คำ ฯ

๐ ฟัง ว่า กัลยา หลาก จิตร คิด ฉง น กู ฝั ว

กลัวจริงยิ่งล้น หวาดหวั่น กมล เป็น พันไป ผู้
 ไท เจ้า ขามาหาความ ที่ฉัน ฤฯ จะ หยาม เช่น นั้น
 ไท้ ถ้าแม้ว่า เป็นจริงทุกสิ่งไซ้ร้ ไม่เสียใจใน
 การ จะ รัย ทัณฑ์ ท่าน พญา ว่า ไฉน ยัง ไม่ รัย จน
 เขา จับ พิรุณ ไท้ แม่ มั่น ตัว หล่อน กับ พระ วิไชย นั้น
 ไท้ ลอบ รัก กัน มา ชำ นาน เทวี ว่า นี้ ใคร มา บอก
 มั่น ลวง หลอก ภาศิตา ว่า น้อง รำน ขอ ให้ หา พระ
 วิไชย ฆ่า ไท้ นาน ชำระ ให้ แดก ฉาน ใน บัด นี้
 ๑ ๘ คำ ๑

๐ ท่าน พญา หึง กล้า กลุ้มใจ ตั้ง ไฟ จี้ หล่อน
 จะ อ่าง พยาน ตัว ติ จะ ให้ พี่ เชื้อ มั่น นั้น อย่า คึก
 อ้าย ชวัญ จัญ ไร ใจ ไศศ เขียม คง ไท้ เตรียม แก่ ไซ
 ไว้ สนิท มั่น ปลิ้น ปล่อน หล่อน เล่น อยู่ เป็น นิตย

ทุจวิต หล่คุณ กรุณา ควร แลฎาที่คนอัยปรี จะคง
 ครองชีวิ อยู่ลอยหน้า จึงมีคนที่ตรงคง วิญญา
 เขาได้ฆ่าอ้ายขวัญนั้นประไลย ฯ เจริญ ๖ คำ ฯ

๐ ฟังความ นงรามพุ่มพุกหัวอกใหม่ อนิจจา
 คดีครานี้ไซ้ไร จะได้ใคร มาอ้าง เป็นพยาน
 พระวิไชยแม่ได้มาซักถาม คงจะได้ข้อความ
 แดกฉาน ครึ่งนี้ผีร้ายบันบาล คนพาลได้ช่อง
 ย่องร้าย พระวิไชยชื่อสัตย์สุจริต มาช่วย
 มิตลงไป นำใจหาย คน อิจนามันแสวง แกล้ง
 ทำลาย ข้าก็พลอยฉิบหายไปด้วยกัน แม่
 เจ้าคุณไม่ยอมเชื่อวาจา ข้าก็จำกัมน้ำ อาสัญ
 กราบบาทสามีลงที่นั้น แสนวิโยคโคกคัลย์
 พรรรณา ฯ ๘ คำ ฯ

บรรณร้องให้ ๐ ใ้ว่า อนิจจา ทุกหัว ช่างเห็นน้องชั้ว

เป็นหนักหนา เสียแรงทั้งบิทร มารดา เพราะ
 ความเสนาหาในสามี หมายถึง ร่องบาทรับใช้
 มิให้ชุ่มซ้อของหมองศรี ชื่อตรงจงรักภักดี จอก
 จิตรพิศที่ท่ามจอมพล ไม่เคยคิดผิดผันหันเห
 ไม่เคยเรรวนไกลไปสักหน หวังเป็นเพื่อนยาก
 ผากตน ไปจนสิ้นชาติสิ้นกาล ออกเขี้ยวเข้าเคย
 ปฏิบัติ สารพัดเพื่อสุขเกษมสำนัตต์ ผู้พระวง
 หลงเล่ห์คนพาล ปองประหารปลิดปลงผู้
 จงรัก ฯ โศก ๘ คำ ฯ

ว่า ๐ อีบัว ไทษตัวมิ่งใหญ่หลวงหนัก คบชู้
 สู้สมภิมย์รัก ขำรู้ประจักษ์อยู่แน่นอน จะส่ง
 เสียงเถียงเข้าอีกว่าไร จงทำใจให้ดีไว้ก่อน มิ่ง
 นีถึงที่ม้วยมรณย์ อย่าวิงวอนกูไม่วิวีธา พุก
 พลาททางชักกฤษเื้อ เหลือที่ระงกโทษา อย่า

อย่างไร แก่นาย กู พญา แหก แผลก ซาติสาสนา
 กูไต่ว่า แล้ว นางไม่ควร คู้ อยู่ที ๆ ฆ่า เล่นไม่เอ็นดู
 ซาติ หมู ซาติ หม่า สาระยำ นาง บัว ฝัน ขวัญ แคว้น
 แคนสาม แสน จะงาม หน้า ชมคม ขำ มิ่ง ฆ่า
 ลง คอได้ อ้ายใจดำ ใจ อ้อม หิต ฝิต มนุษย์ ทั่ว
 มิ่ง หิง เธอไม่มี เหตุ เขาวเรศ ภาทิตี เป็นที่ สุก ฤา
 ว่า มี พยาน การ พิรุณ จึง ไต่ ยุค แน่ เห็น ว่า เล่น ชู้
 ๑ ๘ คำ ๑

๐ ฟัง ว่า วัง สัน ชี หน้า ว่า ตู ตู น้อย ฤา มิ่ง
 กล้า มา ทำ กู มิ่ง เอง ก็ รู้ อยู่ แก่ ใจ หมิ่น ครี สามี
 ของ มิ่ง เอง เขา เก่ง สืบ จับ อ้าย ขวัญ ได้ ส่วน ทั่ว
 มิ่ง นี สิ จัญไร จง ใจ ทู จริต ปิต คคิ นาง มา โดย
 ว่า ทั่ว เอง ระยำ ยังมี หน้า ช้ำ ชัก เอา หมิ่น ครี
 คน ไทย คีล ธรรม นีน เขา มี ไม่ อับ ปรี เหมือน ชน

ชาติ รุลา เหม่ฮีมาโลยใจโหด มิ่ง จะให้กู
 ไกรธ มิ่ง ฤาหว่า ถือตัวไม่กลัว อาญา มิ่ง นี
 พยาย ซ้ำ สามาญ อย่าง นี้นี เจ้าคุณวังสัน เก่ง
 กั้น ตัว กาง ชาติทหาร มี อำนาจ อาจ อุด รุก ราวญ
 กล้าหาญผลาญได้จนสัตว์ ฯ เหวา ๑๐ คำ ฯ

๑ ท่านพญาชกใจไล่ตบ มาโลยหลบแล้ว
 ร้อง เรียกหมื่นศรี พญาไล่ตบไปไม่ปราณี นาง
 หันปลางร้องก็ออกไป ฯ เชิด ๒ คำ ฯ

๑ หมื่นศรีได้ยินโฉมตฤ จึงรีบเปิดประตู
 เข้าไปได้ อึกทั้ง หลวง ราม ตามเข้าไป ยึด
 ชุณพลไว้ มิให้ตี แล้ว นางมาโลย จึงไต่ถาม
 ความ เป็นอย่างไร ท่านหมื่นศรี บัดนี้พญาแจ้ง
 คดี ว่าสามีมา แดลง แจ้ง ความ บอกว่า
 แม่บัวผัน นี้น ชั่ว ชาติ บัง อาจตบ ชู้ พยาย พยาม

ว่าคบกับพระวิไชยรूपงาม ข้าขอถามความ
 จริงนั้นอย่างไร หมั่นครีว่าหล่อนเจ้า อย่าว่าวุ่น
 ชุลมุลซักถามทำความใหญ่ ท่านมีพระคุณ
 แก่เราไซร์ มีอะไรเราทราบ กราบเรียนตรง
 นางมาไลยชี้หน้าว่าเจ้ากรรม ช่างกลั้น
 คำมาหลอกให้นายหลง พยานมีที่ไหนให้
 มั่นคง จึงไต่ขบขความขึ้นงามครั้น ฯ เจริญ

๑๐ คำ ฯ

๑ เมื่อ นั้น จึงท่านพญาวังสัน พูกว่าอัน
 ผ่าสี่ลูกจันทน์ อ้ายขวัญมันได้ไปจากใคร แม้
 มิใช่ได้จากนางบัวผัน มันจะได้ ผ่านั้นไปจาก
 ไหน ฤาผีสงเทวดามาเอาไป ผ่าสะไบจึง
 ตกอยู่ที่ฐู ฯ ๔ คำ ฯ

๑ ตกตลิ่ง นางมาไลยอ้างอยู่เป็นครู แล้ว
 ว่าอกเอ๋ยไอ้อกกู กูเองเป็นผู้ผลาญนาย

อ้ายหมื่นศรี มีนิทานให้ลักผ้า ข้าจึงลักเอา
 มาให้ตั้ง หมายถึง ไม่แคลง จิตรว่าคิดจะทำลาย
 ย่องร้ายชั่วฉันทัดยา หมื่นศรีเห็นทีจะเสีย
 เค้า ร้องว่าเจ้าเห็น เห็น จะเห็นข้า มาโดย
 เถียง เถียงถึงถึง หลังกา อันวาจาข้า กล่าวเป็น
 ความจริง หมื่นศรี เห็นทำว่า เกิดความ จะ
 ห้ามเท่าใดนางไม่ฟัง เกิดความพิโรธโกรธจริง
 ถลันวิ่ง เข้า ทางนาง มาโดย หลวง ราม กระทบ
 โดนถลัน แต่ จะ จับไว้ทัน ก็หาไม่ หมื่นศรี แทะ
 นาง ล้ม ระทมไป แล้วรีบวิ่ง ว่องไว จากที่นั้น ๆ

เช็ด } ๑๐ คำ ๆ
 โดน

๑ ฝ่ายว่า หลวง ราม ไม่ รอด รัง จึง ร้อง สั่ง
 หมื่นชาญ คน ขยัน รีบ ตาม หมื่นศรี ไป พลัน จับ
 มั่น จง ได้ ใน บัดนี้ แล้ว สั่ง หมื่น เชี่ยว ชลธาร ทัว

ท่านจงอยู่ในที่นี้ จงระวังคอยดู อยู่ให้ดี อย่า
ให้มีเหตุร้ายอีกต่อไป ทั่วเราจะรีบนำข่าว
เรื่องราวไป เรียนเจ้าเมืองใหม่ ว่าปลางทางรีบ
ควรไล ไปหาพระวิไชยสาคร ฯ เขต ๖ คำ ฯ

๐ ครั้นถึงจึงแจ้งแถลงข่าว หนอยเรื่อง
ราวไม่ผันผวน ท่านพญาข้าหึ่ง รัง ร้อน ฆ่า
บึงอรบัวผันนั้นตาย ฯ เจรจา ๒ คำ ฯ

๐ เมื่อเห็น ออกพระวิไชยใจหาญ หนึ่ง ตั้ง
คำหนึ่งถึงเหตุร้าย เสียตายบิดามาเสียที่ ชื่อ
ตรงหลง เล่ห์คนพาล ทุ่งง่านนี้ ก็ของอ้าย
หมื่นศรี มั่นนั้น กลอกกลับ อัยปรี กลับก็เขิน
ร้ายทำลายคน แม้แต่ นายโชติเพื่อนสนิท
ก็ รุกชก หมื่นศรี ทำ ปี่ ป่น มั่นมุ่งจำเกาะ
ประโยชน์ตน ใช้คนเป็นเครื่องมือมั่น จำเรา

จะรีบไปหา ท่านเจ้าคุณพญาวังสัน จึงชวน
ออกหลวง และออกพัน ชมิ ชมันไป สู่ จวนพญา
๗ เขต ๘ คำ ๑

๑ ครั้นถึง จึงรีบเข้าไป พระวิไชย กราบ
ก้มกราบ ทวง จิตร สมนเพศ เวทนา จึง กอด คั้น
บิคา ไค กาลย์ ๑ โขก ๒ คำ ๑

๑ เมื่อ นั้น วังสัน กมล หม่นไหม้ สรว่ม สอด
กอด พระวิไชย แล้ว จึง กล่าว คำ ไป แล่ ลูก รัก
ลูก เขย พ่อ นี้ แส่น ชั่ว เพราะ มัว เชื้อ คน
อปรลภษณ์ เพราะ อ้าย ระยำ นำ ชัก ผิดนัก
เหลือ ที่ จะ แก้ว ตัว ผิดถึง เช่น นี้ ไม่มี ทาง ที่
จะ ลบ ล้าง ความ ชั่ว อย่างไร ๑ ไม่ สิ้น หมอง มัว
คง ทัว กัน คิโทษ บิคา พ่อ มิ ได้ หวาด หวั่น พรันใจ
จะ ต้อง ตาย เมื่อ ไต่ พ่อ ไม่ ว่า แต่ ก่อน ที่ จะ
มรณา ขอ คุณ หน้า หมิ่น ศรี สิทธิ การ ๑ ๘ คำ ๑

๑ เมื่อ^๕นั้น ออกพระวิไชยใจหาญ จึงร้อง
ตั้งไปให้^๕หมื่นชาญ นำหมื่นศรีสิทธิการ เข้า
มาพลัด ๑ ๒ คำ ๑

๑ เมื่อ^๕นั้น ขุนพลโกรธา गया สิ้น พระ
วิไชยไปรตชั๊กอ้าย คน^๕นั้น ฟัง^๕มัน จะตอบ ประ
การใด แต่ก่อน มาดูข้าเคยการดู มันไม่รู้
บุญคุณญาไหน อีกส่วน ท้าวท่านพระวิไชย เหตุ
ไต่^๕มันมั่ง จะทำลาย แม้^๕ข้ามัน^๕นี้เล่า ก็แสน^๕ก็
อ้ายหมื่นศรีพยายาม มาท^๕หมาย สัก^๕คิดหาความ
ใส่^๕ให้ร้าย จน^๕ต้องตาย^๕ไม่^๕เป็น^๕เรื่อง^๕เปลือง^๕ชีวา
ขอ^๕ท่านเจ้าเมือง จง^๕ซัก^๕ถาม ชำระ^๕ความ^๕เรื่อง
นี้^๕ให้^๕ซา ขอ^๕เพียง^๕ได้^๕รู้^๕ก็^๕จา แล้ว^๕ข้า^๕จะ^๕ก้ม
หน้า^๕วาง^๕ชีวัน ๑ ๘ คำ ๑

๑ บัด^๕นั้น หมื่นศรี^๕พูด^๕ตอบ^๕วัง^๕สนั้น อัน^๕ข้อ
ท่าน^๕ถาม^๕ความ^๕นี้^๕ ทุก^๕สิ่ง^๕อัน^๕ยอม^๕รู้^๕อยู่^๕แก่^๕ใจ

ตัวเราซื้อตรงจงรัก ท่านจะรู้จักก็หาไม่ หลง
 คน สอพลอ ยอไป จะติเราอย่างไรไม่เข้าการ
 ตัวท่านหึงเมียมเสียดสี มิใช่เราเริ่มริให้
 ประหาร พระวิไชยเป็นฐัเขาวมาลย์ มิใช่ว่า
 เราวานให้เขาเป็น ครั้นเราบอกท่านกลับ
 เตือกตาล สั่งเราหาพยานมาให้เห็น ฝ่าย
 เราดำขากยากเย็น จึงต้องคิดหลอกล่อเล่น
 พอพันทัย ฯ ๘ คำ ฯ

๑ ฝ่ายหลวงรามฟังความให้โกรธา จึงชี้
 หน้าว่า มึงอัยปรีใหญ่ เมื่อวันมีงานนั้นไซ้
 มึงใช้นายโชติมาก่อพาล คินนี้เองมึงใช้
 ไปอีกครั้ง ไปกำบังพุ่มไม้ อยู่ใกล้บ้าน พระ
 วิไชยเดินไปไม่รู้การณ์ เพื่อนมึงคิดผลาญ
 ให้ม้วยมิต ครั้นพระวิไชยนั้นไม่ตาย ไม่สม

หมายถึง เกรงซึ่ง ความผิด จึง ลอยแพ
 นายโชติ ผู้ร่วมคิด เพราะที่เขา ก็ชีวิตจริง
 ยังคง พันพุ่มพุก ต่อ ข้อความ เมื่อ ก็นี่เรา
 ถามเจ้าคน หลง นายโชติ เล่า คำความไปตาม
 ตรัง ว่าหมื่นศรี ยุง ทุก สิ่งอื่น ตั้งแต่ยัง อยู่
 ในกรุง ศรี มีน้อปรี เกลียดซึ่ง ทำนวังสัน ลง
 นายโชติ ใช้ อย่าง สมุณ มีน เพราะ เขา นั้น รักใคร่
 กัลยา หมื่นศรี ได้ รับ คำไว้ จะให้ ได้ ยัวฉิน
 อัน สง่า หมื่นศรี นี้ แสน ชั่ว ช้า ท่วง พสุธาไม่
 เทียมทัน ฯ ๑๗ คำ ฯ

๑ เมื่อ นั้น ชุนทหาร ย่อมว่าจะ อาสัญ ประหนึ่ง
 ต้อง คาย เพ็ชร ฟาดฟัน ทำ หัน บัน ท่วง ทั่ว กายิน
 เสีย รุ เป็น ผล จน เสีย รัก เสีย คัก ก็ เสีย ยศ หมก สัน
 คน พาล ผลาญ ได้ กัง ใจ จินต์ คน ก็ ล้วน ฉินท์

นิมิตา ไกรธแรง แทง ที่หัวใจปลาย ฌวย คาย
 ที่คู่หัดดา ทลิ่งโลกโตกไปมิได้ซ้ำ หมายฆ่า
 หมั้นศรีให้ม้วย มรณ ๑ ๖ คำ ๑

๐ พันฉับโลหิตติดแคงจำ ึ่งอง่าหมาย
 ซ้ำไม่ฉับผ่อน พันพุดมรีบรुकเข้ายุตกร แย่ง
 ทายฤทธิรอนญได้ไว้ ๑ เชิด ๒ คำ ๑

๐ พันพุดมจึงว่า แก้ววังสนิ จะประหารเอง
 นินทาควมไม่ อำนาจท่านไม่มีแล้วไซร์ ~ ต้อง
 ให้พระวิไชย ท่านลงทัณฑ์ ฝ่ายตัวเจ้าคุณ
 ชุนทหาร ขอเชิญท่านไปลงกำยั้น จะนำตัว
 ไปกรุง ด้วยเร็วพลัน สุกแท้แต่ทรงธรรมจะ
 ปราณี่ ส่วนการบ้านเมืองนี้ไซร์ พระวิไชยผู้
 ครองบุรีศรี ควรดูแลตั้งแต่บัดนี้ จึงเขียน
 ที่ถูกทางราชการ ท่านพญา นินซ้ำก็ นินถอ

เพราะเลื่องชื่อภาชาว่า กล้าหาญ จะบำรุง
ปฏิบัติไปทุกวาระ จนบรรลุสถานศรีวิชัย
ฯ ๘ คำ ฯ

๐ เมื่อนั้น วังสนทอบว่าหาซัดไม่ กิจการ
งานเมืองนั้นไซ้ร้ ท่านเจ้าเมืองใหม่ควรบัญชา
ลูกเอี้ยเจ้าเคยไต้เคียงซิด รัฐจิตรปฏิบัติใจ
ซ้า ถ้าแม่เจ้ารักบิดา จงอุสาประพฤติให้ตี
งาม ทำการให้มีชื่อไว้ ให้เกียรติเกริก
แคว้นแดนสาม จงระวังอย่าคบบกัษคนทราวม
มันจะลามลวนพาซล้าไป คบมิตรสนิทไมตรี
เลือกแต่ที่สุจริตไว้จิตรไต้ ระวังคนปาก
หวานพ้อลานใจ มันจะพาลูกให้ระยำยับ หัว
ประจบคบบากปากคารม พอเราล้มแล้วมัน
ช่วยพันสับ การงานใด ๆ จะบังคับ ใช้สติ

กำกับ ตรี ตรอง คนเราผู้มีวาสนา มักมีคน
 ฤศยา คอยหา ช่อง แม้ ว่าทำ พลาด นึกผิด
 ทำ นอง มัน สม ปอง เตะคว่ำ คมำไป อย่า มัว
 คึกหา คช แต่ ส่วน ทัว มัน คิด ถึง ประ ชา ชน
 น้อยใหญ่ เจ้า จง รักษา ตนไว้ ให้ เป็น ตัวอย่าง
 ในทาง ดี จง ระวัง ความ เมาทัง สาม ล้วน เป็น
 สิ่ง ให้ ทราม เลื่อม ศรี ยา เมา และ เหล้า และ นารี
 ทัง สาม นี้ เป็น บ่อ แห่ง อบาย เขา พระ คุณ ไตร รัตน์
 กระ พัด จิตร พระ คุณ เจ้า ชี วิตร เป็น ที่ หมาย
 อาสา สู้ สัต รู จน ทัว ตาย ยอม ถวาย ชี พ เป็น
 บรรณา การ ถ้า แม่ เจ้า ตึง ใจ ไว้ เช่น นี้ คง จะ มี
 ความ สุข ทุก สถาน ขอ ปวง เทว นี้ จง บัน ทาล
 ให้ ลูก สารา ณ ทุก เมื่อ ไป ฯ ๒๐ คำ ฯ

๐ เมื่อ นั้น พระ วิ ไชย จึง ก้ม กราบ ไหว้ อัน
 โอวาท เจ้า คุณ บิคา ไชร์ จะ จำ ไว้ ครอง จิตร ทุก

คืนวัน ที่ดูข้าเป็นคนชั้นใต้ เพราะหาใครย
 ใต้เท่าทุกสิ่งสรรพ คำเข้าเฝ้าสอนทุกสิ่งอัน
 หมายถึงให้ลูกนี้ไต่ถึ การที่พระทรงเดช
 ไพรคเณศข้า ก็เพราะท่านบิดาช่วยเสริมศรี
 จนได้เป็นใหญ่ถึงเพียงนี้ ลากยศ ยวงมีเพื่อ
 บิดา ถึงแม้ได้เท่า จะอยู่ไกล ขอจงเอาใจ
 ช่วยข้า บัดนี้ขอกราบแทบบาทา ไม่ช้าจะ
 พรวากจากกัน ฯ ๘ คำ ฯ

๑ เมื่อเห็น ขุนพล จึง กชค ลูกขวัญ พ่อคล้าย
 วิตกทุกสิ่งอัน เชื้อมั่นในตัวของลูกยา พ่อหี
 มีกรรมจำพรวาก จำจาก ลูกแก้ว เสนหา นิม
 ห้องบัวผันขวัญตา จะคอย รออยู่ช้าไม่ควร
 การ แม้บัวจงคอย พี่หน้อย เกิด จะมาชมโฉม

เกิด เกษม สานต์ พุคพลาง ชัก กฤษ ฤทธิ การ
 ชุนทหาร แทง ลง ที่ ตรงใจ พันพุม รียบโลกเข้า
 จับมือ จะ ยุค ย่อแย่ง กฤษ หักพันไม่ ลูกเลี้ยง
 เข้า เคียง ประคองไว้ จนสิ้น ลมหายใจ สิ้นชีวา

๗ โศก ๘ คำ ๗

๐ เมื่อ นั้น พระวิไชย เสี่ย อารมณ์ กัม หน้า
 หมอบ ชย กอดศพ ท่านพญา สิ้น พลุาง ทาง
 ว่า รำพรรณ ๗ ๒ คำ ๗

๐ ใจ เจ้า ประคุณ ของ ลูก เอี้ย ไม่ควร
 เลย จะ มา อาสัญ มี อยู่ สอง คนเท่า นั้น พ่อ
 พลัน มา หนี ลูกไป ข้า ขอ แต่ พ่อ คีน ชีวิตร จะ
 ยอม ปลืก ปลัด ชีพ นั้น แทนให้ ถึง ว่า กายา ยัง
 อยู่ ไชร์ ดวงใจ ลูก ตาม ตาม บิดา เมื่อ ยาม
 ชัก กฤษ กวัก แกว่ง เหตุ ไฉน ไม่ แทง ที่ ออก ข้า

ออกเหยื่อไม่เมตตา ทั้งไว้ให้ว่าอาคร ครานี้
 เหมือน สัน คิน พ้า หมกแสง จันทรา แสง สร้อย
 สันคุษทุกเสริมเพ็ ~~พูล~~ ประมูลโคกเค็ร่า
 ไทรมฤทัย ยามเช้าจะเฝ้าแต่ครวญคร่ำ ยาม
 ค่ำโคกชว้อนนอนใช้ ร่ำปลางทาง กอดศพไว้
 ร้องให้ ฟ้างเพียง มรณา ฯ โศก ๑๐ คำ ฯ

๐ ภา๑ บัดนี้ พันพุม อหุราชชาติสง่า เห็น
 พระวิไชยโคกกา จึงกล่าววาจาอันสุนทร ท่าน
 พระจงเชื่อผมสักที ถ้อยธรรมะมีที่พระสอน
 เกิดแล้วก็จำต้องม้วยมรณ ไม่มีทางผันผอน
 ให้เพี้ยนไป แต่จริงอยู่ครานี้ท่านพญา ยังไม่
 ถึงเวลาควร ตักขัย ทั้งนี้เพราะคน จัญไร มัน
 ทำให้ต้องผลาญชีวิ แต่เดิมมาเคยมีแต่คน
 ชุม นิยมทวธวัศวี ครันมาพลาตปลงลง

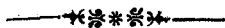
ครั้งนี้ เป็นที่สมควร เวทนา ส่วน อ้าย หมื่นศรี
ใจเหี้ยมโมก มีโทษใหญ่ยิ่งกว่า ฎา ขอ
ท่านจงสั่งลงอาญา ให้สมที่ชั่วช้าสามาญ

๓ ๑๐ คำ ฯ

๐ เมื่อนั้น จึง พระวิไชยใจหาญ ตอบว่า
หมื่นศรี สติธิการ เป็นทหาร ร่วม กอง กัน มา
เมื่อ มั่นทำผิดคิด คด ทวยศไม่ อยากร จะดูหน้า
ขอให้ ท่าน พันช่วย บัญชา สั่งลง อาญา ตาม
ใจ ฯ ๔ คำ ฯ

๐ บัดนั้น พันพุ่มผู้มี อัจฉนา ไครย คำ นัย
รับ คำ พระวิไชย จึง มี คำ สั่ง ไป แก่ หมื่น ชาญ
จงตี หมื่นศรี สาม ยก ถ้วน จำ ตรวนไป ตะเวน
ทุก ถิ่น ชูาน แล้ว จง ตัด คีรี ษะ เสียบ ประจาร์ ให้
คน พาล ดู เยี่ยง อย่าง มั่น ฯ เจรฯ ๔ คำ ฯ

๑ เมื่อ นั้น พระวิไชย วิโยคโคก คัลย์ จึง
 พุด แก่ ออก หลวง และ ออก พัน อัน พญา วัง สัน
 เสนี ท่าน ไชว เยี่ย ออก นักรบ ควร ปลง ศพ ให้
 สมนักตศรี หลวง ราม ช่วย เป็น ชูระ ที่ ต่อ หีย
 อย่าง ก็ ให้ พองาม ลัง เสรี จึง ชวน เหล่า เสนา
 ให้ มา ยก ศพ และ ช่วย หาม ไป พัน จาก ห้อง ที่
 เกิด ความ พระ วิไชย ก็ ตาม ศพ ไป ๑ เทียว
 พญา โคก ๖ คำ ๑

๑ ขบ เรื่อง เรียบ เรียง เพียง เท่านั้น อัน จะมี
 ต่อ อีก หา มิ ได้ ถ้า แม้ ว่า ใน อนาคต นั้น ไชว
 มี ผู้ ไท อ่าน เรื่อง เคือง วิชาญ ขอ เสีย ที่ เกิด
 เจ้า ช้า ออย่า มือ ขอน มา ต่อ บท ต่อ กลอน สุนทร
 สาร ออย่า ให้ ร้อน ถึง ท้าว มี ฆวาน ลง มา ประ
 พรหม ธาร ให้ ใคร ฟัน ถ้า แม้ ว่า ช้า ขอ แล้ว เช่น นี้

ใคร อวดทีกล้า ต่อข้อฝ่าฝืน ขอให้เข้าติดคอ
ไม่พอ กลืน นอนกลางคืนผีอำซ้ำเข้าไป ฯ

๑ อันเรื่องนี้เนื้อเรื่องซ้ำไปซ้ำมา ของท่าน
เช็กสเปียร์กระวีใหญ่ เรื่อง ซือโอเทิลโลกำหนด
ไว้ ข้าชอบใจเรื่องเขาๆ เข้าที แล้ว นายฉันท
กุหลาบ มา กราบวอน ให้แต่ง เป็นละคร อย่าง
ไทยนี้ ได้ริเริ่ม นิพนธ์ สนิท วิ กนิยานุ วันที่
ยี่สิบนิยม ที่สิบเจ็ด ตุลาคมมาศ คักราชได้ร้อย
สามสิบแปด สำเร็จทั้ง มุ่งไว้ ใฝ่ อารมณ์ แล้ว
จึง เกลา เกลียง กลมให้กลอนงาม วชิร นิพนธ์
นุสนธิ์ ไว้ เพื่อ บรรเทิง เรืองใจแห่ง ชาว สยาม
แม้ กลอนใดไม่ เพราะไม่ เมาะงาม ปราชัญ
สยาม จึงให้อภัย เทอญ ฯ